



# **Sorundanet Nynäshamns kommunparti**

## **Mål och Budget 2024**

Framtidsvision & Strategisk plan

Budget 2024

Ekonomisk plan  
2025 - 2027

**Västerby**  
2023-11-06



**Sorundanet Nynäshamns  
kommunparti**

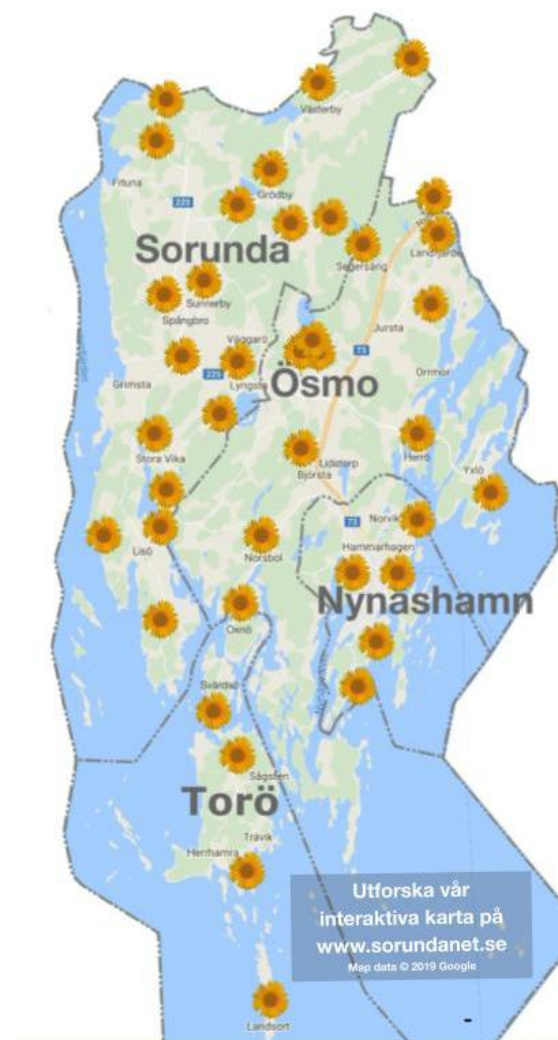
Västerby byväg 1  
137 94 NORRA SORUNDA  
Tel 0708-92 17 50  
[www.sorundanet.se](http://www.sorundanet.se)



## Om oss

**Sorundanet Nynäshamns kommunparti** bildades år 2004 som ett företagsnätverk för positiv utveckling i Sorunda. Året därpå blev vi ett politiskt parti och arbetar sedan dess med att förbättra hela vår kommun. Vi blev återigen fjärde största parti i valet 2022. Vi fick två mandat av 41 i Kommunfullmäktige. Fyra mandat krävs för att av egen kraft komma in i de stora nämnderna med elva ledamöter och lika många ersättare. Många av de politiska besluten avgörs i nämnderna och kommer aldrig till kommunfullmäktige. Det är därför viktigt att sitta i nämnderna för att kunna driva sin politik och påverka politiska beslut. Vi har därför ingått ett avtal om valteknisk samverkan med S, PPIIN, MP och V. Det innebär endast att vi ska rösta på varandras nomineringar till förtroendeuppdrag. I avtalet har vi bland annat fått en ordinarie och en ersättare i Kommunstyrelsen, KS, en ordinarie i Barn- och utbildningsnämnden, BUN, en ersättare i Socialnämnden, SON, en ersättare i Kultur- och fritidsnämnden, KFN, en ordinarie i Samhällsbyggnadsnämnden, SBN, och Fastighets- och investeringsutskottet samt en ordinarie och en ersättare i Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden. Dessutom har vi en ersätтарыplats i Södertörns upphandlingsnämnd och i Mälardalsrådet.

***Vår hjärtefråga är en likvärdig fördelning av resurser i hela vår kommun!***



***Vi vill se hela vår kommun blomstra!***

<b>Innehållsförteckning</b>	<b>Sida</b>
Om oss	2
Möjligheter och utmaningar	5
Budgetens innehåll enligt kommunallagen	6
Våra utgångspunkter för budgeten	7
Faktaunderlag saknas	8
Kommunfullmäktiges övergripande målområden	9
Kommunfullmäktige, KF och kommunstyrelse, KS	14
Kommunstyrelseförvaltningen, KSF	24
Arbetsutskott	25
Kostnad politisk verksamhet	25
Mark och exploatering, MEX	26
Barn- och utbildningsnämnden, BUN	27
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	37
Socialnämnden, SON	41
Samhällsbyggnadsnämnden, SBN	46
Kultur- och fritidsnämnden, KFN	51
Budget 2024 och ekonomisk plan 2025 - 2027	55
Kommunfullmäktiges beslutssatser	56

## **Bilagor:**

### **Bilaga 1 - Befolkningsutveckling**

## **Team**

Mål & Budget 2024 har sammanställts av Lena Dafgård och Per Ranch

## **Versioner**

<b>Version</b>	<b>Datum</b>	<b>Ansvarig</b>	<b>Kommentar</b>
1.0	2023-11-06	Lena Dafgård	Ursprunglig version



## Storstadsnära landsbygder och småstad vid havet - det är vår kommun!

Bara 30 minuters bilresa söder om Globen hittar Du vår vackra kommun. Här upplever Du underskön kulturbygd, trolsk vildmark och bad i sjöar och hav. Förutom flera naturreservat, friluftsområden och byggnadsminnen finns en vacker skärgård. Natur, kultur och historia är alltid nära.

Vår kommun erbjuder ett unikt lantligt boende med levande landsbygder och mysigt småstadsliv i kombination med Stockholms arbetsmarknad. Många vill ge sina barn en trygg uppväxt, förverkliga sina drömmar om hästar, hundar, höns och båtliv och samtidigt behålla sina arbeten i Stockholmsregionen.

Vår kommun påverkas i hög grad av omvärlden. Vi bedömer att det är olämpligt att ytterligare öka den redan idag stora låneskulden. Räntorna stiger alltmer och vår kommuns låneskuld har ökat med hundratals mnkr under de senaste åren, inte minst i samband med köpet av den så kallade "Stockholmsmarken", se nedan. Stigande räntor kommer på sikt att minska handlingsutrymmet för en positiv utveckling av vår kommun.

Vår kommuns skulder uppgår nu till nästan en miljard kronor, 945 miljoner kronor. Detta är anmärkningsvärt om man till exempel jämför med en del andra kommuner, som Katrineholm, som är helt skuldfria. På grund av att vår kommuns skuld är så stor, blir dessa skulder långsiktiga och kommer inte att kunna betalas tillbaka på ett eller ett par år. Skulderna kommer därför att innebära höga räntekostnader och dessa kommer att öka ytterligare, så snart räntan stiger, vilket den redan har gjort. Höga räntekostnader kommer då att kraftigt begränsa vår kommuns handlingsutrymme och möjligheter till satsningar när det gäller kärnverksamheterna.

År 2012 köpte vår kommun 2 440 hektar, det vill säga 24,4 miljoner kvadratmeter mark av Stockholms stad. Köpeskillingen var 255 mnkr och finansierades med ett lån. Vi vill inventera detta markinnehav samt upprätta en långtidsplan för de närmaste 20 åren. Den mark, som inte bedöms strategisk, föreslås avyttras.

## Möjligheter och utmaningar

Vår kommun har goda förutsättningar att bli en attraktiv kommun dit människor väljer att flytta. Vi tror att speciellt de "storstadsnära landsbygderna" kan locka många nya invånare. Därför har vi utarbetat ett landsbygdsprogram för att ta tillvara denna möjlighet. Dessutom krävs särskilda satsningar på de delar i vår kommuns budget som prioriteras särskilt högt av både dagens invånare och nya invånare. Nuvarande situation kännetecknas av:

1. att många elever pendlar ut från vår kommun för att gå i skola i andra kommuner. Detta gäller 20% av Sorundas och 20% av Ösmos elever samt 12% av eleverna från samhället Nynäshamn.
2. att elevunderlaget på gymnasiet är bristande, vilket påverkar ekonomin negativt. Elever, som har börjat pendla i förskolan eller grundskolan, kommer inte tillbaka till gymnasiet.
3. att bildandet av en ny nämnd (Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden) 2021 med tillhörande förvaltning har försvårat det strategiska arbetet med att utveckla och förbättra barns och ungdomars hela utbildningskedja från förskolan till grundskolan och från gymnasiet till Campus Nynäshamn.
4. att vår kommun har regionens högsta andel pensionärer
5. att vår kommun har ett stort behov av underhåll och nybyggnation av verksamhetslokaler
6. att vår kommuns administrativa organisation upplevs ålderdomlig, hierarkisk och ineffektiv.
7. att vår kommun har nettokostnadsavvikelser<sup>1</sup> som visar / indikerar att vår kommun lägger för lite pengar / resurser på flera kärnverksamheter.

---

<sup>1</sup> Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("statistiskt förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, pga hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet. Redovisas i miljoner kronor.

## Budgetens innehåll enligt kommunallagen

I kapitel 8, 4 § står följande: "Kommuner och landsting ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår)." I samma kapitel, 5 § finns regler för budgetens innehåll: "Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret." När det gäller planen för verksamheten är kommunallagen tydlig i samma paragraf. "För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta innebär att mål och riktlinjer för budgetåret, som är mätbara och kan redovisas i vår kommuns årsredovisning, är en förutsättning för att revisorer och fullmäktigeledamöter ska kunna pröva ansvarsfriheten för nämnderna i samband med godkännande av årsredovisningen. Beträffande ekonomin skall de finansiella mål anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Budgeten skall också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år."

**Vi vill sträva efter långsiktiga finansiella nyckeltal - för en ekonomiskt hållbar kommun.**

### Resultaträkning

- Resultatet bör vara mer än 2 procent av totala skatteintäkter och bidrag, men undantag har gjorts för 2024 och 2025 på grund av det svåra ekonomiska läget.
- Avskrivningar och ränta, max 7 procent av verksamhetens kostnader.

### Balansräkning

- Soliditet som ökar på årsbasis, långsiktigt eftersträva >20 procent

### Kassaflödesanalys

- Egenfinansieringsgrad av kommunens totala investeringar bör vara 50-100 procent.

### Viktigt att komma ihåg

- Ett lågt resultat ger mer resurser till verksamheten initialt, men på längre sikt tränger ökade kapitalkostnader (ränta och avskrivningar) undan utrymmet
- Bör vara långsiktiga mål, över flera mandatperioder - helst en bred politisk förankring

## Våra utgångspunkter för budgeten

“Målstyrning är den grundläggande styrmodellen inom i stort sett all offentlig verksamhet, såväl nationellt som internationellt”.<sup>2</sup> Målstyrning är inte något nytt utan infördes i Sverige i mitten av 1980-talet.<sup>3</sup> Vi anser att mätning och jämförelser med andra kommuner är en grundläggande förutsättning för att vår kommun ska ha kontroll över och styra verksamheten. Målstyrning är viktig för verksamhetens utveckling och för att invånarnas skatt ska användas så effektivt som möjligt, vilket kan sammanfattas som:

- Om du inte kan mäta resultat kan du inte skilja framgångar från misslyckanden.
- Om du inte kan identifiera framgångar kan du inte lära dig från dem.
- Om du inte kan identifiera misslyckanden kan du inte korrigera dem.<sup>4</sup>

Det finns framför allt två viktiga förutsättningar för att målen ska ha en styrande effekt i den resultatstyrningsmodell som används i vår kommun. Den ena förutsättningen är att målen är mätbara och bygger på faktaunderlag. Om målen är visioner, viljetryningar eller aktiviteter blir resultatet att fullmäktige, som fattar beslut om budgeten, har minskat sin möjlighet att styra verksamheten. Detta resulterar i att fullmäktige inte kan bedöma vad kommuninvånarna får för sina skattepengar och inte heller hur de tjänster och den service, som vår kommun ansvarar för, ska kunna förbättras. Den andra förutsättningen är att målen måste vara framtagna och beslutade av fullmäktige och inte av nämnderna, eftersom det är nämndernas uppdrag att i verksamheterna genomföra det som fullmäktige har bestämt. Det är målen, som fullmäktige fattar beslut om i budgetdokumentet, som är grunden för målstyrningen.<sup>5</sup> Därför har vi angett mål och delmål för samtliga nämnder i detta budgetdokument och inte överlämnat åt nämnderna att formulera sina egna mål.

---

<sup>2</sup> “Mål och resultat. Att utveckla mål- och resultatstyrning”. (2014). SKL. s. 7.

<sup>3</sup> “Mål och resultat. Att utveckla mål- och resultatstyrning”. (2014). SKL.

<sup>4</sup> “Mål och resultat. Att utveckla mål- och resultatstyrning” (2014), SKL. s. 6.

<sup>5</sup> “Mål och resultat. Att utveckla mål- och resultatstyrning”. (2014). SKL.

## Faktaunderlag saknas

Alla partier, som är representerade i fullmäktige, har rätt att lägga fram ett budgetförslag. Det borde innebära att alla partier också har rätt att få samma underlag för budgetarbetet. Så fungerade det inte, eftersom endast de partier som hade platser i kommunstyrelsen, fick delta i till exempel kommunstyrelsens temadagar om budget. Därför motionerade vi (lade fram förslag) i december 2008 om att alla partier skulle få tillgång till all information som är av betydelse för partiernas budgetarbete. Det tog drygt tre år innan fullmäktige beslutade att bifalla motionen i februari 2012.

Trots detta, finns det skillnader i hur mycket insyn i olika faktorer som påverkar budgeten, som vi som fritidspolitiker har, jämfört med dem som är hel- eller deltidsarvoderade. Den politiska ledningen har också kommunstyrelseförvaltningen som gör merparten av arbetet med budgeten. Vi har inte tillgång till vissa handlingar på samma sätt som bland annat skulle utgöra underlag för investeringsbudgeten. Vi får själva ägna vår fritid åt att leta upp handlingar och begära ut dem, vilket förutsätter att vi vet om att handlingarna finns. Detta tar tid vilket minskar tiden för att läsa in, analysera och kommentera handlingar. Vissa handlingar lämnas inte heller ut eftersom de klassas som "arbetsmaterial".

En stor osäkerhetsfaktor är också statsbidrag. Med ett bekymmersamt ekonomiskt läge med ökande inflation är regeringen försiktig med statsbidrag, eftersom det kan öka inflationen. Detta skapar svårigheter för kommunerna att planera sin ekonomi, eftersom man inte vet vilka statsbidrag som kommer framöver.

I vårt budgetförslag definierar vi mål, delmål och målprecisering för dessa mål, både övergripande mål för vår kommun och mål för de olika nämnderna. För att kunna mäta målen, använder vi indikatorer (mätvärden). Många av indikatorerna i vår budget hämtas från databasen Kolada, som är ett samarbete mellan Rådet för främjande av kommunala analyser, (RKA), som är en ideell förening i samarbete mellan staten och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Kolada - Jämföraren ger goda möjligheter att jämföra vår kommun med andra kommuner. Genom att även ange tidigare resultat i vår budget, när detta finns, går det att följa om utvecklingen går åt rätt eller fel håll.

Vi gör arbetet med budgeten helt obetalt och på vår fritid och vi är medvetna om att målen måste vidareutvecklas kontinuerligt. De preciseringar av mål vi har angivit, ska ses som steg på vägen att sträva efter och inte som det mål som vi vill uppnå på längre sikt. Vi ser målpreciseringar som en process, där mätvärdet successivt ska förbättras för varje år.



# Kommunfullmäktiges övergripande målområden

1. Kärnverksamheter	
<b>Delmål 1.1</b>	Vår kommun ska ha en bra skola där eleverna uppnår målen. Eleverna ska lämna grundskolan med minst betyget godkänt i alla ämnen.
<b>Målprecisering</b>	80%
<b>Mätmetod</b>	Skolverkets statistik
År 2022/23	74,1%
År 2021/22	70,4%
År 2020/21	70,1%
År 2019/20	70,8% (Statistik från Gröndalsskolan saknas).
År 2018/19	72,5%
År 2017/18	70,9%
År 2016/17	72,8%
	Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=So kB&amp;omr=Betyg%20%C3%A5k%209&amp;hmtyp=01&amp;niva=J&amp;nivaval=2120000233&amp;ar=senaste">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=So kB&amp;omr=Betyg%20%C3%A5k%209&amp;hmtyp=01&amp;niva=J&amp;nivaval=2120000233&amp;ar=senaste</a>
<b>Delmål 1.2</b>	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	50%
<b>Mätmetod</b>	Statistik från Kolada
År 2022	45,2% (rött) ●
År 2021	42,8% (rött) ●
År 2020	48,9% (rött) ●
År 2019	55,8% (rött) ●
År 2018	50,0% (rött) ●
	Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>
<b>Delmål 1.3</b>	Kärnverksamheterna (förskola, grundskola, anpassad grundskola, gymnasium, anpassat gymnasium, vuxenutbildning och omsorg i sin helhet) ska vara kostnadseffektiva.
<b>Målprecisering</b>	Kostnaderna ska vara i nivå med standardkostnad för att målet ska uppfyllas. (lägre kostnader än rikssnitt vilket kan inverka negativt på kvaliteten.)
<b>Mätmetod</b>	Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)
År 2022	–
År 2021	- 8,2%
År 2020	-10,4%
År 2019	-12,4%
År 2018	-12,6%
År 2017	- 8,7%
År 2016	- 9,1%
	Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=74540">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=74540</a>

<b>Delmål 1.4</b>	Äldreomsorgen ska ha nöjda brukare.	
<b>Målprecisering</b>	I SKR:s ranking ska vår kommun tillhöra de 25% bästa (grönt) ●	
<b>Mätmetod</b>	Måluppfyllelse SKR:s öppna jämförelser Vård och omsorg om äldre.	
<b>År 2023</b>	Hemtjänst helhet: 80 (rött) ●	Särskilt boende helhet: 78 (gult) ●
<b>År 2022</b>	Hemtjänst helhet: 85 (gult) ●	Särskilt boende helhet: 70 (rött) ●
<b>År 2021</b>	Enkät ej gjord	
<b>År 2020</b>	Hemtjänst helhet: 94 (grönt) ●	Särskilt boende helhet: 82 (gult) ●
<b>År 2019</b>	Hemtjänst helhet: (rött) ●	Särskilt boende helhet: (rött) ●
<b>År 2018</b>	Hemtjänst helhet: (gult) ●	Särskilt boende helhet: (gult) ●
<b>År 2017</b>	Hemtjänst helhet: (gult) ●	Särskilt boende helhet: (gult) ●
<b>År 2016</b>	Hemtjänst helhet: (rött) ●	Särskilt boende helhet: (grönt) ●
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=84176">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=84176</a>		

2. God ekonomisk hushållning	
<b>Delmål 2.1</b>	Årets ekonomiska resultat ska visa på god ekonomisk hushållning
<b>Målprecisering</b>	Mer än 2% av vår kommuns skatteintäkter och generella statsbidrag. Undantag 2024-25.
<b>Mätmetod</b>	Vår kommuns årsredovisning
<b>År 2022</b>	9,4%
<b>År 2021</b>	6,2%
<b>År 2020</b>	2,8%
<b>År 2019</b>	0,85%
<b>År 2018</b>	1,6%
<b>År 2017</b>	0,9%
<b>År 2016</b>	1,7%
Källa: Nynäshamns kommuns årsredovisning s. 25	

3. Invånarnas kommun	
<b>Delmål 3.1</b>	Vår kommun är en bra plats att bo och leva på, andel (%).
<b>Målprecisering</b>	93 eller bättre där 100 är bäst och 0 sämst.
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning.
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	89,4% (rött) ●
<b>År 2020</b>	--
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 3.2</b>	Vår kommun sköter sina olika verksamheter bra, andel (%).
<b>Målprecisering</b>	65 eller bättre där 100 är bäst och 0 sämst.
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning.
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	62,7% (rött) ●
<b>År 2020</b>	--
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=170469</a>	

<b>Delmål 3.3</b>	Vår kommuns invånares möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%).
<b>Målprecisering</b>	25 eller bättre där bäst är 100 och sämst 0.
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning.
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	17,1% (gult) ●
<b>År 2020</b>	--
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 3.4</b>	Trygg utomhus i området där invånaren bor när det är mörkt ute, andel (%).
<b>Målprecisering</b>	75 eller bättre där bäst är 100 och sämst 0.
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning.
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	72,0% (gult) ●
<b>År 2020</b>	--

#### 4. Medarbetarnas engagemang

<b>Delmål 4.1</b>	Medarbetarna ska ha hög motivation och den kommunala organisationen ska präglas av bra ledarskap och styrning.
<b>Målprecisering</b>	82
<b>Mätmetod</b>	Hållbart medarbetarengagemang, HME, i årlig enkät till medarbetarna med frågor som tagits fram av RKA <sup>6</sup> och SKR
<b>År 2022</b>	80
<b>År 2021</b>	78
<b>År 2020</b>	76
<b>År 2019</b>	76
<b>År 2018</b>	79,8
<b>År 2017</b>	--
<b>År 2016</b>	80
<b>År 2015</b>	79 (av 100)
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=84661&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=84661&amp;tab_id=170469</a>	

#### 5. Tillväxt och arbete

<b>Delmål 5.1</b>	Vår kommun ska växa med 1,1% årligen över lång tid.
<b>Målprecisering</b>	1,1% innebär ca 330 personer beräknat på 30 000 invånare.
<b>Mätmetod</b>	SCB:s befolkningsstatistik
<b>År 2022</b>	1,9% (548 invånare)
<b>År 2021</b>	2,4% (684 invånare)
<b>År 2020</b>	0,83% (236 invånare)
<b>År 2019</b>	1,0% (285 invånare)
<b>År 2018</b>	0,6%
<b>År 2017</b>	1,3%
<b>År 2016</b>	0,9%
Källa: <a href="https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101G/ManadBefStatRegion/table/tableViewLayout1/">https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101G/ManadBefStatRegion/table/tableViewLayout1/</a>	

<sup>6</sup> Rådet för främjande av kommunala analyser, [www.rka.nu](http://www.rka.nu)

<b>Delmål 5.2</b>	Vår kommun ska ha hög andel förvärvsarbetande invånare.
<b>Målprecisering</b>	83% eller bättre
<b>Mätmetod</b>	SCB:s arbetsmarknadsstatistik
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	80,9%
<b>År 2020</b>	79,9%
<b>År 2019</b>	81,0%
<b>År 2018</b>	80,8%
<b>År 2017</b>	80,5%
<b>År 2016</b>	81%
<b>År 2015</b>	79,4%
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 5.3</b>	Utbildningsnivån i vår kommun ska höjas. Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%).
<b>Målprecisering</b>	35% eller bättre.
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2022</b>	33,1%
<b>År 2021</b>	32,1%
<b>År 2020</b>	31,2%
<b>År 2019</b>	30,6%
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 5.4</b>	Vår kommun ska ha ett bra företagsklimat och företagskultur.
<b>Målprecisering</b>	Årlig förbättring med minst 20 placeringar
<b>Mätmetod</b>	Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet; <a href="http://www.foretagsklimat.se/">http://www.foretagsklimat.se/</a>
<b>År 2023</b>	Plats 238 (-19)
<b>År 2022</b>	Plats 219 (+43)
<b>År 2021</b>	Plats 262 (-43)
<b>År 2020</b>	Plats 219 (-18)
<b>År 2019</b>	Plats 201 (+48)
<b>År 2018</b>	Plats 249 (-27)
<b>År 2017</b>	Plats 222 (av 290 kommuner)
Källa: <a href="https://www.foretagsklimat.se/downloads">https://www.foretagsklimat.se/downloads</a>	

## 6. Hälsa och miljö

<b>Delmål 6.1</b>	Vår kommuns invånare ska ha en bra hälsa och leva länge.
<b>Målprecisering</b>	Medellivslängden ska minst vara samma som för riket, det vill säga 84,3 år för kvinnor och 81 år för män. (Det vill säga öka med ett år för både män och kvinnor).
<b>Mätmetod</b>	SKR:s öppna jämförelser Folkhälsa, övergripande hälsotillstånd, medellivslängd
<b>År 2022</b>	Kvinnor 83,7 år, män 80,5 år
<b>År 2021</b>	Kvinnor 83,4 år, män 80,5 år
<b>År 2020</b>	Kvinnor 83,4 år, män 80,0 år
<b>År 2019</b>	Kvinnor 83,8 år, män 79,6 år
<b>År 2018</b>	Kvinnor 83,7 år, män 79,3 år
<b>År 2017</b>	Kvinnor 83,9 år, män 79,1 år
<b>År 2016</b>	Kvinnor 83,8 år, män 79,1 år
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=84172">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;tab_id=84172</a>	

<b>Delmål 6.2</b>	Vår kommun ska ha en hållbar ekologisk utveckling.
<b>Målprecisering</b>	55% av de nyckeltal som ingår i EKO-kommunernas uppföljning ska förbättras årligen
<b>Mätmetod</b>	Sveriges EKO-kommuner
<b>År 2022</b>	11 nyckeltal går åt rätt håll, 1 oförändrad och 3 går åt fel håll. 3 nyckeltal saknar data.
<b>År 2021</b>	8 nyckeltal går åt rätt håll, 1 oförändrad och 7 går åt fel håll
<b>År 2020</b>	8 nyckeltal går åt rätt håll, 1 oförändrad och 7 går åt fel håll
<b>År 2019</b>	8 nyckeltal går åt rätt håll, 1 oförändrad och 7 går åt fel håll
<b>År 2018</b>	9 nyckeltal går åt rätt håll, 1 oförändrad och 6 går åt fel håll
<b>År 2017</b>	8 nyckeltal går åt rätt håll, 1 är oförändrade och 7 går åt fel håll
<b>År 2016</b>	6 nyckeltal går åt rätt håll, 3 är oförändrade och 7 går åt fel håll

---

Källa: <http://sekom.miljobarometern.se/nynashamn>

## Kommunfullmäktige, (KF) och kommunstyrelse, (KS)

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelse
- Revision
- Valnämnd
- Kommunstyrelseförvaltning
- Kommunalförbund, gemensamma nämnder, avgifter med mera

### Förbättring av demokratin

Vi vill undersöka möjligheterna till en förbättrad demokrati i vår kommun. En beprövad metod är att bilda två eller tre mindre kommuner. För att bedöma dessa möjligheterna ville vi genomföra en Indelningsändringsutredning populärt kallat "kommundelningsutredning". En sådan utredning undersöker möjligheten att bilda två eller tre nya kommuner. Kommunstyrelsen fattade 2020-12-17 beslut om att en indelningsändringsutredning ska genomföras;

År 2022 genomfördes en indelningsändringsutredning av ett konsultbolag. Resultatet blev att de nya kommunerna inte skulle vara livskraftiga på grund av en låg folkökning. Beräkningarna utgick från vår kommuns egna befolkningsprognos som ej tar hänsyn till flyttmönster inom vår kommun. Utifrån detta vill vi att indelningsändringsutredningen görs om med en korrekt befolkningsprognos som underlag.

### Budget för e-förslag

Vi vill också avsätta särskilda medel för utredning och genomförande av e-förslag enligt vår motion 10 oktober 2007 som gäller medborgarförslag.<sup>7</sup> De flesta medborgar- och e-förslag avslås med motiveringen att det inte finns ekonomiska resurser att genomföra dem. Om medborgarna bjuds in till att komma med förslag till förändringar och förbättringar, måste det också finnas medel avsatta för att kunna genomföra dessa förslag. I vårt budgetförslag ingår därför 200 000 kr i den totala budgeten för utredande och genomförande av bra medborgar- och e-förslag. För att stärka demokratin, vill vi också att besluten om medborgar- och e-förslagen återförs till kommunfullmäktige, där de får den uppmärksamhet, som de förtjänar och där förslagsställaren kan följa debatten. För närvarande delegeras besluten om medborgarförslag till nämnderna, där beslut fattas bakom lyckta dörrar utan insyn från vare sig förslagsställare, kommuninvånare eller andra politiker än de som sitter i nämnderna. Vi var skeptiska till att ersätta medborgarförslag med e-förslag, men detta genomfördes efter en försöksperiod under ett år. E-förslag innebär att man måste lämna in förslaget digitalt, att alla, även gäster i vår kommun kan lämna in förslag och att bara de förslag som får ett visst antal röster (för närvarande är föreslaget att 30 röster krävs), går vidare. Förslag som har fått färre röster avslås. Vi ser problem med att äldre och andra som inte har tillgång till de digitala verktyg som krävs för att rösta, blir exkluderade när man har genomfört e-förslag.

---

<sup>7</sup> <https://sorundanet.se/2007-10-10.html>

## Lättillgänglig digital information

Det finns mycket att förbättra för att öka demokratin, bland annat när det gäller administrativa rutiner. Vi vill öka invånarnas inflytande, kunskaper och engagemang om vad som händer i vår kommun. För att lyckas med det, måste medborgarna få insyn i beslutsunderlag och handlingar. När man som kommuninvånare själv kan läsa underlag till beslut, ökar också kunskapen och förståelsen för de beslut som politiker fattar, men när underlaget inte är tillgängligt, finns det stor risk för misstro och politikerförakt. Därför vill vi att all information (utom sekretessbelagd information) i samband med fullmäktiges och nämndernas sammanträden, även ska finnas digitalt på vår kommuns webbplats. Detta sker i de flesta kommuner sedan många år.

Vi motionerade 2008 om att kompletta handlingar till kommunfullmäktige skulle finnas digitalt på vår kommuns webbplats och tillgängliga för alla kommuninvånare, men det är ännu inte genomfört.<sup>8</sup> Endast ungefär 5-10% av beslutsunderlagen till kommunfullmäktige finns publicerade på kommunens webbplats, trots att allt som har behandlats i kommunstyrelsen, som inte är sekretessbelagt, är offentligt. För att öka demokratin, transparensen och möjlighet till inflytande för kommuninvånarna ska också de bilagor, som utgör beslutsunderlag till sammanträden, till exempel utredningar, finnas med i handlingarna på kommunens webbplats. Vi anser också att vår kommun skulle göra stora besparingar om det var samma version av handlingarna. Vad vi förstår är det nu tre versioner; en för politiker som sitter i nämnden eller kommunfullmäktige, en på intranätet och en version för våra kommuninvånare. Det självklara är att ha en version av handlingarna. Det förenklar handläggningen av handlingar och ger insyn och transparens för kommuninvånarna. Tyvärr har fullmäktige fattat beslut om att ta betalt för handlingar, trots att det oftast inte finns ett digitalt alternativ som kan erbjudas till den som är intresserad av att ta del av handlingar som rör vår kommuns verksamhet. Detta beslut är vi starkt kritiska till och vi har röstat emot det. "Postlistan" / eller det så kallade "webb-diariet" finns numera på vår kommuns webbplats, men det finns förbättringspotential beträffande såväl funktioner som användargränssnitt. Rapportering i nämnderna ska ske skriftligt och finnas tillgängliga digitalt. Idag är många av rapporterna i nämnderna muntliga, vilket minskar kommuninvånarnas insyn och ger dålig uppföljning av ärenden för såväl ledamöter som tjänstepersoner.

## Direktsändning och inspelning av kommunfullmäktige

Vi anser också att det är av största vikt att alla vår kommuns invånare ska kunna ta del av sammanträdena i kommunfullmäktige. Det är särskilt viktigt för den demokratiska processen att göra dessa sammanträden lättillgängliga, även för de kommuninvånare som bor på de storstadsnära landsbygderna och som har längst avstånd till samhället Nynäshamn, där sammanträdena hålls. Vi har under flera år arbetat aktivt för att kommunfullmäktiges sammanträden ska sändas via webb-tv och våren 2010, blev det äntligen verklighet. Tyvärr finns nu inspelningarna från kommunfullmäktige bara tillgängliga under 14 dagar, eftersom inspelningar ska textas för att vara tillgängliga enligt DOS-lagen, (lagen om digital tillgänglighet i offentlig service). Att vår kommun har tolkat lagen att det går att "slippa" texta inspelningarna, om man tar bort dem efter 14 dagar, trots att det finns bra verktyg för automatiserad textning idag, innebär sämre tillgänglighet för alla, vilket strider mot lagens intentioner. Vi vill att inspelningarna från kommunfullmäktige textas och finns kvar på vår kommuns webbplats.

## Mobila sammanträden för kommunfullmäktige och nämnder

Vi anser också att fullmäktiges och nämndernas sammanträden skulle kunna hållas på olika platser i vår kommun och inte bara i samhället Nynäshamn. Det skulle öka möjligheterna för dem som bor långt ifrån samhället Nynäshamn att kunna komma och lyssna på ett sammanträde, vilket säkert skulle öka intresset och förståelsen för politiska beslut från våra kommuninvånare.

<sup>8</sup> <https://sorundanet.se/2008-10-26.html>

## **Öppna nämndmöten som sänds direkt och spelas in**

Vi vill att samtliga nämndmöten är öppna för alla invånare i vår kommun, på samma sätt som kommunfullmäktige är idag. Undantag är när sekretessbelagd information behandlas.

Sammanträdena i nämnderna kan även med fördel sändas direkt på webben, spelas in och äga rum på olika platser i vår kommun och inte bara i samhället Nynäshamn. Kultur- och fritidsnämnden har föregått med gott exempel och haft sina sammanträden i olika verksamheter.

## **Lokala kommundelskontor**

Vi vill införa lokala kommundelskontor för att förbättra demokratin i vår kommun. Vårt samhälle bygger på demokratiska principer och värderingar. En förutsättning för en väl fungerande demokrati är att politiker och tjänstepersoner är lättillgängliga. Så är inte fallet idag i vår kommun, eftersom vår kommuns politiska och administrativa centrum är placerat i samhället Nynäshamn, vilket ligger perifert i vår kommun. Detta innebär att vissa invånare måste resa upp till 80 km för att kunna träffa vår kommuns politiker och tjänstepersoner. Eftersom de flesta, som arbetar utanför vår kommun, pendlar mot Stockholm, Haninge, Botkyrka, Södertälje etcetera passerar de inte heller samhället Nynäshamn på väg till eller från arbetet. Dessutom är kollektivtrafikens turtäthet så gles på landsbygderna, att om medborgarna ska åka kollektivt, kan bara resan till samhället Nynäshamn och tillbaka igen ta mer än 2,5 timme, väntetid ej medräknad. Det innebär att dessa invånare tvingas ta en semesterdag för att kunna träffa vår kommuns politiker och tjänstepersoner och det är inte acceptabelt.

En annan aspekt är att lokalyrorna är lägre utanför samhället Nynäshamn. Många administrativa arbetsuppgifter kan med fördel skötas på distans och idag finns det utmärkta möjligheter att samarbeta på distans via e-möten med video, som bara kräver bredband, dator, webbkamera och headset. Att dessa möjligheter finns och fungerar utmärkt har verkligen blivit tydligt under Covid-19. Genom att flytta ut lämpliga administrativa arbetsuppgifter till vår kommuns mindre orter och till de storstadsnära landsbygderna kan kostnaderna minskas för vår kommun. Exempelvis kan kommundelskontor upprättas i Ösmo centrum och Sorunda bygdegård eller på andra lämpliga platser. Det har funnits ett kontaktcenter i Ösmo, men det låg inte centralt och öppettiderna var inte anpassade efter dem som arbetar. Detta kontaktcenter har dock aldrig öppnat igen efter pandemin.

Att inrätta kommundelskontor, som vi vill, skulle samtidigt innebära ett välbehövligt ekonomiskt stöd, så att dessa lokala mötesplatser kan finnas kvar, vilka betyder så mycket för dem som bor där. Ytterligare en fördel är att vår kommun på detta sätt gör det lättare för fler att söka sig till vår kommun som arbetsgivare. Idag drar sig många i de norra delarna för att arbetspendla till samhället Nynäshamn. Det är närmare och enklare att pendla norrut. Med lokala kommundelskontor bedöms att fler kommuninvånare söker sig till att arbeta för vår kommun. Att inrätta kommundelskontor är ett sätt att förbättra servicen och demokratin i vår kommun. I och med pandemin har det blivit tydligt att det går utmärkt att arbeta på distans. Vi anser att tjänstepersoner och politiker i vår kommun behöver komma närmare kommuninvånarna, som de har till uppgift att ge service till.

## **Bostadsbyggande medför ökat behov av kommunal service som barnomsorg och skola**

Det är viktigt att komma ihåg att en utbyggnad av många bostäder, särskilt när det är fråga om byggnationer av villor, automatiskt medför en ökad inflyttning av barnfamiljer. Med ett ökande invånarantal, framför allt när det gäller barnfamiljer, följer också ökade kostnader för bland annat förskolor, skolor, skolskjutsar och fritidshem. Ett sådant exempel är Segersäng, där det vid flera tillfällen har uppstått behov av ytterligare avdelningar i förskolan. Nu har det byggts 16 radhus till där, vilket säkert ökar detta behov igen. Detta kommer i hög grad att också aktualiseras med de omfattande byggnationerna i Norr Enby, Källberga, Björsta, Ösmo samt i samhället Nynäshamn. Vi anser att med ökad inflyttning av barnfamiljer, krävs det att man har ett helhetsperspektiv och planerar för en utbyggnad av förskolor, skolor och fritidshem i tid.



## Likvärdig fördelning av resurser i hela vår kommun

Likvärdighet är mycket viktigt. I Sverige är det en självklar princip att inom det kommunala området ska offentliga välfärdstjänster levereras likvärdigt åt alla. Oavsett var man bor i vår kommun, ska välfärdstjänsterna levereras likvärdigt till alla kommuninvånare.<sup>9</sup>

Vi vill därför med vårt budgetförslag för 2024 och strategisk vision för 2025-2027 vända trenden och skapa en likvärdig fördelning av skatteintäkterna över hela vår kommun. Det finns ett skatteutjämningsystem mellan kommuner och syftet med systemet är att resurserna också ska fördelas likvärdigt *inom* en kommun.

## En utbyggnad av kommunal service på landsbygderna är viktig

Den kommunala servicen är för närvarande dåligt utbyggd på de storstadsnära landsbygderna, vilket har sin grund i många års felaktig samhällsplanering. Detta har resulterat i ensidiga satsningar på befintliga strukturer som framför allt har gynnat samhället Nynäshamn med en centralisering av det mesta till just samhället Nynäshamn, trots att det inte på något sätt ligger geografiskt centralt i vår kommun.

Denna satsning på samhället Nynäshamn har skett på bekostnad av utvecklingen av samhället Ösmo och vår kommuns vidsträckta storstadsnära landsbygder. Detta trots att just landsbygderna med sina ovärderliga naturresurser och attraktiva boendemiljöer utgör en av vår kommuns viktigaste tillväxtsektorer. Detta blir tydligt om man ser var de stora satsningarna på byggande av nya bostäder planeras och byggs. Trenden är tydlig nu att många, framför allt barnfamiljer, söker sig från storstäderna och i stället vill bo i storstadsnära landsbygder för att kunna pendla till arbetet i staden och arbeta hemifrån vissa dagar. Här har verkligen vår kommun mycket att erbjuda.

## Infrastruktur

Vi vill också lägga grunden för bättre infrastruktur på landsbygderna genom:

- Decentralisering av delar av vår kommuns förvaltning för ökad demokrati och fokus på landsbygderna. Decentraliseringen skall kopplas till administrativa effektiviseringar och framtagning av tydliga mål som är mätbara. Det är mycket viktigt att målen för verksamheten tydliggörs och är mätbara, vilket även vår kommuns revisorer har påpekat vid ett flertal gånger, till exempel vid delårsrapporter och årsredovisning under mer än tio år, 2009-2023.
- Aktivt driva utbyggnaden av snabb och tillförlitlig tillgång till Internet via fiber som är en viktig förutsättning för lokalt näringsliv och företagande samt även möjliggör distansarbete.

---

<sup>9</sup> Måns Wikstrand. (2015) (2:a uppl). Politikernas ekonomibok. Stockholm: Dagens samhälle.

# Hållbar utveckling

## Vår kommun ska ha en tydlig miljöprofil

Vår kommun är en ekokommun och har en Agenda 30-plan. Detta förpliktar. En ekokommun förbinder sig att de strategiska hållbarhetsfrågorna lyfts upp i den högsta ledning. Agenda 30 är ett av FN:s stora projekt. Målet är att skapa ett hållbart samhälle, både för vår miljö och för människor. Vi vill att vår kommun blir ett föredöme som ekokommun och målmedvetet arbetar enligt befintlig Agenda 30-plan. Vår kommun har mycket höga kultur- och naturvärden och vi vill att expansionen sker varsamt och i harmoni med befintliga natur- och kulturvärden. Vi vill till exempel att en naturinventering sker snarast, att en genomgripande inventering av miljöpåverkande ämnen och eventuella gifter sker i Stora Vika, där det har funnits mycket miljöfarlig verksamhet. Vi vill även att vår kommun börjar planera för det nationella målet om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030 till exempel genom en offensiv utbyggnad av ett ortssammanbindande gång-, cykel- och ridvägnät i hela vår kommun.

## Energi och klimatfrågor

Vår utgångspunkt är en global nollutsläppsnivå av växthusgaser i slutet av seklet vilket innebär ett fossilfritt samhälle, undantaget industrin, år 2050. Utifrån detta scenario inses att de åtgärder som krävs är omfattande och krävande. Vår bedömning är att vår kommuns invånare i första hand måste göras medvetna och därefter så fort som möjligt engageras för att gå från ord till handling. Det är nödvändigt med ett brett och prestigelöst samarbete där alla; politiker, kommunanställda, kommuninvånare och näringsliv är delaktiga. Kommunledningen har givetvis ett extra stort ansvar när det gäller att föregå med gott exempel, vara trovärdiga och engagera medborgarna.

## Bakgrund

Vi utgår från försiktighetsprincipen när det gäller utmaningarna med avseende på utsläpp av växthusgaser. Vi bedömer att vår kommun ska ha beredskap och en handlingsplan för de konsekvenser som nedanstående resonemang innebär.

- Utgångspunkten är en global nollutsläppsnivå av växthusgaser i slutet av seklet vilket innebär en global temperaturökning av 2 grader Celsius.
- Denna temperaturökning bedöms enligt de flesta beräkningar vara en övre gräns för en kontrollerad situation globalt.
- Detta innebär att vi snarast måste stabilisera utsläppen och till 2050 halvera utsläppen globalt.
- För oss i västvärlden innebär det att vi måste minska vår förbrukning av fossila bränslen med 80-90% till 2050.
- Om man studerar hur oljeförbrukning fördelas betyder det att när industrin tagit sin andel måste resten av samhället vara fossilfritt år 2050.

## Handlingsplan

Detta är vårt konkreta förslag när det gäller genomförandet av energi- och klimatsmarta åtgärder i vår kommun. Vissa förslag är enkla och kan genomföras tämligen omgående. Andra är mer komplexa och kräver mer tid. Förslagen är inte sorterade, varken med avseende på tid, kostnad eller prioritet. Vi ser fram emot att utveckla förslagen i detalj vid tillfälle.

## Upplysning / insikt - Vi vill att vår kommun:

- stödjer studiecirklar för att informera och engagera invånarna i vår kommun.
- inrättar en miljödag varje år där miljö- och klimatfrågor uppmärksammas.
- genomför en tävling om lägsta koldioxidutsläpp per kvm och år (olika tävlingsklasser för lägenheter, villor, företag, jordbruk).
- avsätter en budget för bästa "e-förslag" med avseende på kommunal miljöinsatsning.
- ser över de kommunala miljömålen och komplettera dem med klimatmål.

### **Utbildning och forskning - Vi vill att vår kommun:**

- introducerar "klimattävlingar" på skolorna mellan elever och elevgrupper samt temaarbeten i klimatfrågor på grundskolan.
- inför ett miljöpris på varje skola för den klass som tar hand om sitt klassrum på bästa sätt, det vill säga, det klassrum som har minst nedskräpning.
- inrättar ett program med miljöinriktning på gymnasiet.
- verkar för ett nationellt centrum för forskning avseende energilagring och alternativa energilag som till exempel vind, sol, vågkraft och biobränslen.

### **Bostäder - Vi vill att vår kommun:**

- erbjuder rådgivning när det gäller energieffektivisering och alternativa energikällor.
- verkar för installation av individuella mätare för energi och vatten i alla kommunala flerbostadshus.
- verkar för att alla nyproducerade hus är koldioxidneutrala och gärna så kallade passivhus.
- verkar för byggande av så kallade "ekobyar" och områden av "egnahemskaraktär" som är energieffektiva och har mindre boyta.

### **Transporter - Vi vill att vår kommun:**

- erbjuder en Internettjänst för att effektivt möjliggöra samåkning till arbete samt hämtning och lämning av barn i förskola och skola.
- verkar för utökad och förbättrad kollektivtrafik.
- blir huvudman för gång- och cykelvägar på de storstadsnära landsbygderna för att erbjuda ett alternativ till bilresor.
- etablerar kommunala bilpooler.
- verkar för att flytta färjetrafiken Ventspils-Nynäshamn till Södertälje alternativt verka för pråmtrafik mellan Nynäshamn och Södertälje
- verkar för landanslutning av el i befintlig hamn och i Norviks hamn och att den används.
- verkar för en översyn av hastighetsbegränsningarna i hela vår kommun i syfte att minska utsläppen av växthusgaser.

### **Lokal produktion - Vi vill att vår kommun:**

- undersöker möjligheterna att samverka med lokala markägare för odling av energiskog (hybridpopplar, salix etcetera) för att användas som bränsle i våra fjärrvärmeverk
- undersöker möjligheter och intresse för att använda hästgödsel som bränsle i fjärrvärmeverk.
- upphandlar lokalt producerad mat som potatis, ägg, sallad med mera till förskolor, skolor, äldreboenden, LSS-boenden etcetera
- inspireras av småskalig produktion till exempel i Järna där ett nätverk bestående av ett 50-tal företag producerar bland annat bröd, mejeriprodukter, grönsaker, snickeriprodukter, färg, hudvårdsprodukter med mera
- undersöker möjligheter och intresse för att tillvarata vågenergi vid kusten
- undersöker förutsättningarna för effektiv användning av den biogas som kan produceras i de kommunala reningsverken.

### **Arbetsmarknad - Vi vill att vår kommun:**

- har en strategigrupp för beredskap på den förändrade arbetsmarknaden som ett fossilfritt samhälle kommer att innebära. Vilka hot och möjligheter finns? Vilka styrkor och svagheter har vår kommun ur ett klimatperspektiv? Finns det företag som är beroende av olja inom vår kommun? Finns det dolda kompetenser och resurser som inte utnyttjas?

## Revisionen

Vi anser också att vår kommun bör byta revisionsbolag med jämna mellanrum, eftersom det är en fördel att vår kommuns ekonomi då och då granskas med nya ögon. Vad vi känner till, har det varit samma revisionsbolag åtminstone sedan 2006, kanske längre. Inom näringslivet är det vanligt att man byter revisionsbolag med jämna mellanrum. Det finns ingen anledning att det skulle vara annorlunda i en kommun.

### Tre övergripande mål för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbete utgår från tre övergripande mål. Vår kommun ska ha:

1. nöjda invånare
2. engagerade medarbetare
3. nöjda företagare

För att uppfylla de tre övergripande målen har ett antal underliggande mål kopplade till styrelsens ansvarsområden formulerats. En fullständig måluppfyllelse kräver ständiga förbättringar och heltäckande insatser inom samtliga områden.

## Mål för kommunstyrelsen

### 1. Vår kommun ska ha nöjda invånare

<b>Delmål 1.1</b>	Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	75
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning (Skalan är 1-100) (ny indikator)
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	71,0% (rött) ●
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=74586&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=74586&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>	
<hr/>	
<b>Delmål 1.2</b>	Bra tillgång till kommunal service utanför kommunens centralort, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	73
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning (Skalan är 1-100, snitt i riket: 79,0)
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	68,0 (rött) ●
<b>År 2020</b>	--
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=170469&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>	

### 2. Vår kommun ska ha friska, nöjda och engagerade medarbetare

<b>Delmål 2.1</b>	Sjukfrånvaron för vår kommuns medarbetare ska minska.
<b>Målprecisering</b>	6% eller lägre sjukfrånvaro
<b>Mätmetod</b>	Personalredovisning
<b>År 2022</b>	8,1%
<b>År 2021</b>	7,8%
<b>År 2020</b>	8,8%
<b>År 2019</b>	6,5%
<b>År 2018</b>	7,4%
<b>År 2017</b>	7,9%
<b>År 2016</b>	8,6% sjukfrånvaro
Källa: <a href="https://kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=84661&amp;row=gende">https://kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=84661&amp;row=gende</a> .	
<hr/>	
<b>Delmål 2.2</b>	Vår kommun ska ha nöjda medarbetare.
<b>Målprecisering</b>	70 eller bättre
<b>Mätmetod</b>	Årlig enkät NMI (Nöjd-medarbetarindex)
<b>År 2021</b>	6
<b>År 2020</b>	--
<b>År 2019</b>	63,2
<b>År 2018</b>	68
<b>År 2017</b>	68
<b>År 2016</b>	67 (Skalan är 1-100)
Källa: Årsredovisning för Nynäshamns kommun.	

<b>Delmål 2.3</b>	Vår kommun ska engagerade medarbetare.
<b>Målprecisering</b>	82 eller bättre
<b>Mätmetod</b>	Årlig enkät HME, Hållbart MedarbetarEngagemang.
<b>År 2022</b>	78,6%
<b>År 2021</b>	78,4%
<b>År 2020</b>	--
<b>År 2019</b>	78
<b>År 2018</b>	79,8
<b>År 2017</b>	80
<b>År 2016</b>	79,8 (Skalan är 1- 100)
Källa: Årsredovisning för Nynäshamns kommun.	
<b>Delmål 2.4</b>	Vår kommun ska ha låg personalomsättning
<b>Målprecisering</b>	8%
<b>Mätmetod</b>	Vår kommuns årsredovisning
<b>År 2022</b>	21,2% endast tillsvidareanställda: 9,4%
<b>År 2021</b>	14,3% endast tillsvidareanställda: 8,0%
<b>År 2020</b>	10,1% endast tillsvidareanställda: 6,8%
<b>År 2019</b>	11,5%
<b>År 2018</b>	12,4%
<b>År 2017</b>	10,4%
<b>År 2016</b>	12,0%
Källa: Årsredovisning för Nynäshamns kommun.	

### 3. Vår kommun ska ha nöjda företagare

<b>Delmål 3.1</b>	Företagen ska vara nöjda med vår kommuns myndighetsutövning
<b>Målprecisering</b>	76 eller bättre
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Företagsklimat, Nöjd Kund Index, NKI, totalt
<b>År 2022</b>	73 (gult) ●
<b>År 2021</b>	73 (gult) ●
<b>År 2020</b>	73 (gult) ●
<b>År 2019</b>	67 (rött) ●
<b>År 2018</b>	71
<b>År 2017</b>	70
<b>År 2016</b>	68
<b>År 2015</b>	65 (Skalan är 1-100)
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=145939&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>	

## Särskilda uppdrag till Kommunstyrelsen i samarbete med nämnder

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Socialnämnden utreda lämplig placering och övriga förutsättningar för etablering av flera särskilda boenden för äldre (SÄBO:n).
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Socialnämnden utreda lämplig placering och skapa förutsättningar för etablering av ett korttidsboende för äldre.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden utreda förutsättningarna för och bygga en ny F-9 skola med matsal i Sunnerby-Spångbro.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden utreda lämplig placering för en ny F-9 skola i Ösmo, som ska ersätta Vanstaskolan.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden riva A-delen av Tallbackaskolan och ersätta den med en ny del av Tallbackaskolan.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med polisen ta fram en handlingsplan för att stärka det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i kommunen.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att förhandla fram avtal med markägarna, uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att projektera en kommunal gång- och cykelväg samt att i samarbete med Trafikverket finansiera och bygga en kommunal gång- och cykelväg mellan Ösmo och Spångbro i Sorunda.

## Kommunstyrelseförvaltningen, KSF

Det är kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente som anger uppdrag och ram för kommunstyrelseförvaltningens verksamhet.

Kommunstyrelseförvaltningen är kommunstyrelsens ledningsorgan och ska i den rollen:

- Samordna, styra, utveckla och följa upp vår kommuns övergripande styrning av strategiska processer, verksamhet och ekonomi.
  - översiktsplanering
  - samhällsplanering
  - mark- och exploateringsfrågor
  - personalfrågor
  - arbetsmarknads- och näringslivsfrågor
  - miljö- och klimatfrågor
  - trafik och infrastruktur
  - kommunikation
  - IT/digitalisering
  - kansli
  - kommunala verksamhetsfastigheter
  - marknadsföring
  - besöksnäring
  - internationella frågor
  - folkhälsofrågor
  - frågor om trygghet och säkerhet samt
  - medborgarservice med mera.

Kommunstyrelseförvaltningen utgör också kanslifunktion för kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och valnämnden.



Administrativt centrum och kommunhus finns i samhället Nynäshamn



## Arbetsutskott och beredning

- Ärenden till nämnden bereds av
  - kommunstyrelsens arbetsutskott
  - fastighets- och investeringsutskottet. Utskottet bereder och beslutar i vissa frågor beträffande verksamhetsfastigheter och investeringar.
  - landsbygdsberedningen bereder vissa ärenden till kommunstyrelsens arbetsutskott.

## Kostnad för politisk verksamhet och kompetensförsörjning

Vår kommun behöver fler kunniga och erfarna personer som engagerar sig i den politiska verksamheten. Kunnigare och mer erfarna politiker bedöms kunna förbättra verksamheterna och därmed sänka vår kommuns totala kostnader. Idag får fritidspolitiker ingen ersättning för att förbereda eller återrapportera möten varför dessa personer förlorar inkomst jämfört med sina ordinarie arbeten.

Vi vill därför utreda arbetsinnehåll och upprätta översiktliga arbetsbeskrivningar för samtliga förtroendeuppdrag. Utifrån dessa arbetsbeskrivningar vill vi genomföra en översyn av modellen för arvoden för förtroendevalda. Syftet är att öka insynen, stärka kompetensen, effektivisera den politiska verksamheten och sänka kostnaderna.

Vår kommuns politiska administration har ökat oroväckande mycket senaste mandatperioden;

1. Under mandatperioden 2018-2022 tillkom en ny nämnd med en ny ordförande och en ny förvaltning.
2. Under 2023 har beslut också tagits om att tillsätta en landsbygdsberedning under kommunstyrelsen, vilket innebär arvodering av ytterligare en ordförande. Vi har avstått vår plats i denna beredning, eftersom vi anser den helt onödig.
3. Efter valet 2022 har även ett nytt kommunalråd i opposition tillträtt.
4. Efter valet 2022 utökades också Kultur- och fritidsnämnden med två ledamöter och två ersättare, vilket också ökar kostnaderna för politisk verksamhet.
5. Vår bedömning är att vi har för stor politisk administration. Vi vill minska den för att istället lägga skattemedel på kärnverksamheterna.

Vi vill också utreda möjligheten att sänka lokalkostnaderna för politisk verksamhet genom att utnyttja lokaler i hela vår kommun. Vi bedömer att lokaler på landsbygderna och i mindre orter är kostnadseffektivare än lokaler i samhället Nynäshamn.

Inför årets mycket osäkra budgetläge föreslår vi en översyn av arvodet för de politiska sekreterarna, så att arvodet inte utgår från arvodet för en riksdagsledamot.

## Mark och exploatering, (MEX)

Vi vill att Mark- och exploateringsverksamheten ska:

- medverka till ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande på ett ekonomiskt och effektivt sätt med rimlig framförhållning tillgodose efterfrågan på planerad mark för bostäder, arbetsplatser och infrastruktur i huvudsaklig överensstämmelse med vår kommuns markstrategi samt intentionerna i vår kommuns översiktsplan,
- säkra att utveckling och exploatering inom detaljplanerad mark är ekonomiskt bärkraftig, har goda förutsättningar att genomföras samt sker på villkor som är förenliga med vår kommuns övergripande beslut och mål,
- optimera vår kommuns totalekonomiska utfall vid ingående av markanvisnings- och exploateringsavtal
- bedriva en aktiv markpolitik

### **Kommunalförbund, gemensamma nämnder, avgifter med mera**

Vår kommun har verksamheter organiserade gemensamt med andra kommuner antingen i kommunalförbund, i gemensamma nämnder eller i aktiebolag:

- Södertörns brandförsvarsförbund, SBFF (Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommuner)
- Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, SMOHF (samarbete mellan Tyresö, Haninge och Nynäshamns kommuner)
- Södertörns överförmyndarnämnd (samarbete mellan Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn, Salem och Tyresö kommuner)
- Södertörns upphandlingsnämnd (Haninge och Nynäshamns kommuner)
- SRV Återvinning (aktiebolag ägt av Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem).

Vår kommun är även medlem i olika organisationer, till exempel Sveriges kommuner och regioner (SKR), Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) och "Södertörnskommunerna".

## Barn- och utbildningsnämnden, (BUN)

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för det offentliga skolväsendet och övergripande elevhälsoarbetet i vår kommun, samt godkänner och utövar tillsyn över fristående förskolor, pedagogisk omsorg och skolbarnsomsorg. Barn- och utbildningsnämnden omfattar verksamheterna

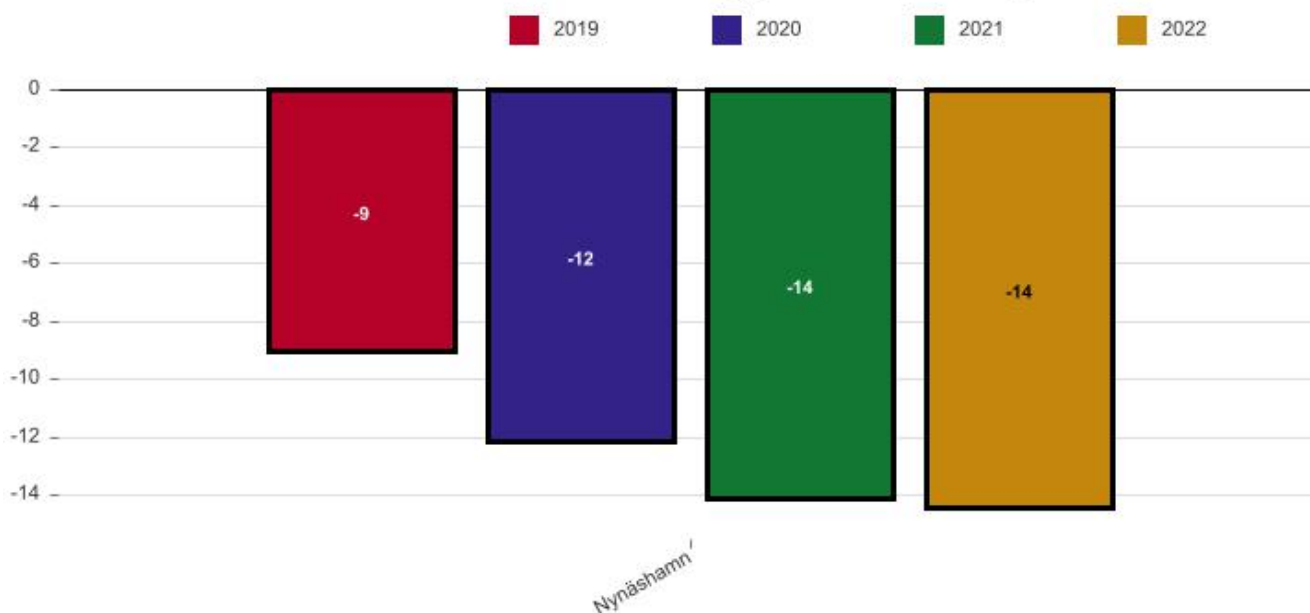
- Förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg i form av familjedaghem samt omsorg på obekväma arbetstid
- Grundskola och anpassad grundskola
- Kulturskola
- Naturskola
- Skolskjutsar
- Skolmåltider
- Stöd- och resurs
- Skolkurator och skolsjuksköterska

Barnen och ungdomarna är det viktigaste vi har i vår kommun och de är vår framtid. Vår kommuns nettokostnadsavvikelse i miljoner kronor ligger betydligt under vad verksamheten i en motsvarande kommun kostar.

### Förskola

I diagrammet nedan finns nivå 0, där staplarna skulle vara om vår kommun hade likvärdiga kostnader jämfört med en annan motsvarande kommun. När staplarna ligger under 0, betyder det att kostnaderna är lägre eller mycket lägre än vad de är i en motsvarande kommun. I diagrammet kan man till exempel se att för 2019, var kostnaderna 9 miljoner kronor lägre för förskolan inklusive öppen förskola jämfört med vad kostnaderna skulle vara i en annan motsvarande kommun. Alla fyra åren visar att nettokostnadsavvikelsen ökar för varje år och 2021 och 2022 var den -14 miljoner, det vill säga att kostnaden var 14 miljoner lägre än vad den skulle vara i en annan motsvarande kommun.

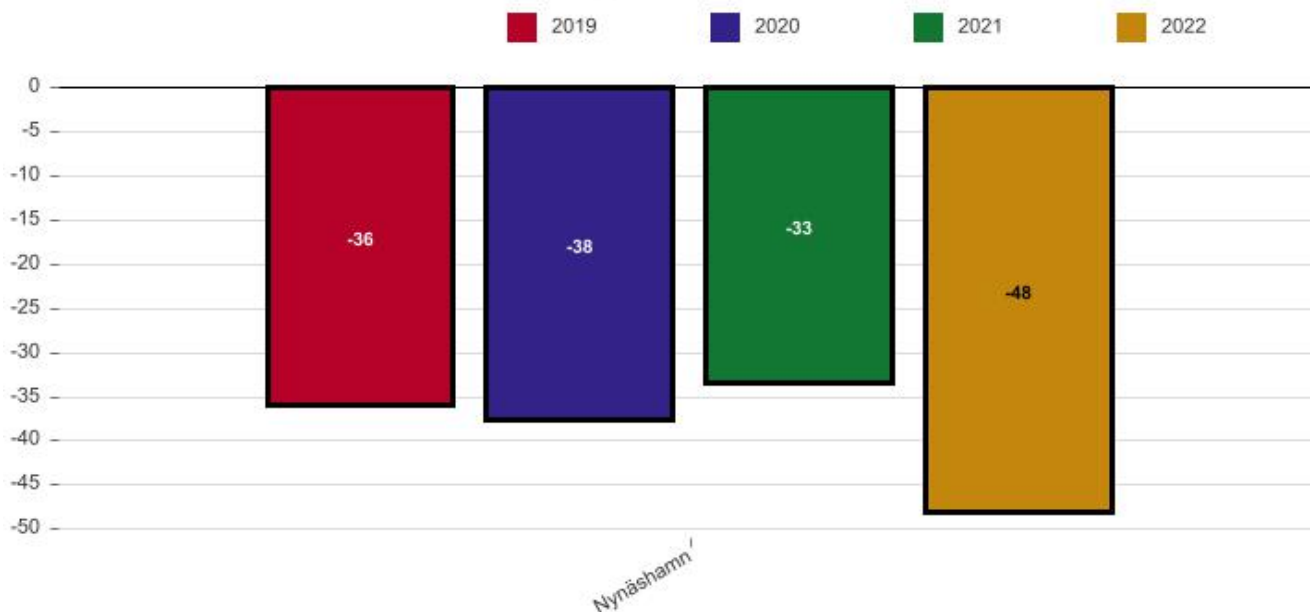
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola, miljoner kronor



## Grundskola

Grundskolan har ännu större avvikelser, eftersom den har 36 miljoner lägre kostnad än förväntat för 2019. Utvecklingen har gått mot 36-38 miljoner lägre kostnader för 2019 och 2020, 33 miljoner för 2021 och 48 miljoner lägre kostnad än förväntat för 2022. Eftersom skillnaderna är så stora, är det naturligtvis omöjligt att upprätthålla motsvarande kvalitet med så stora skillnader i resurser.

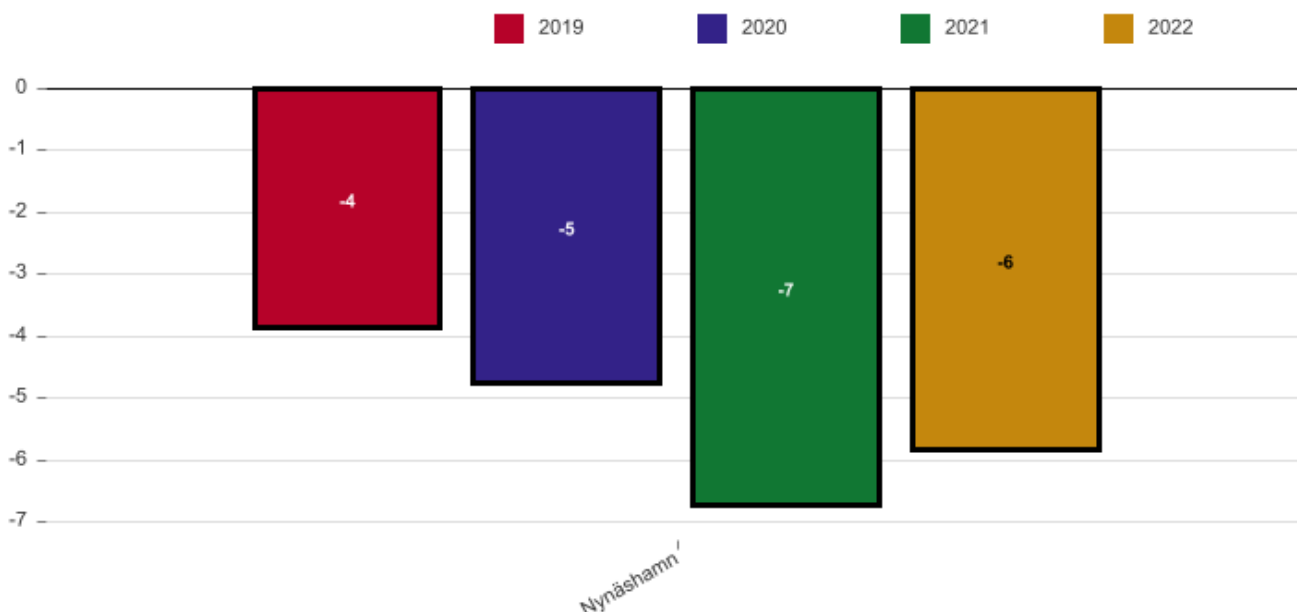
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor



## Fritidshem

Fritidshemsverksamheten har lägre nettokostnadsavvikelse än förskolan och fritidshem. Den största nettokostnadsavvikelsen i diagrammet nedan var för 2019, 4 miljoner lägre än för motsvarande kommun, 2020 var det 5 miljoner lägre, för 2021 ökade det till 7 miljoner lägre. För 2022 var det 6 miljoner lägre än för motsvarande kommun.

Nettokostnadsavvikelse fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet, miljoner kronor



## Utmaningar för Barn- och utbildningsnämnden

Genom ökade ekonomiska förutsättningar och en fördelning efter behov vill vi åtgärda en rad av de utmaningar som finns inom områdena barnomsorg och skola idag, till exempel:

- för stora barngrupper med hänsyn till gruppens sammansättning, barnens ålder och behov med mera
- obehöriga lärare - stor skillnad mellan skolorna beträffande om lärarna har lärarlegitimation och behörighet att undervisa i de ämnen de undervisar i
- en stor andel lärare som undervisar eller vikarierar i ämnen som de inte har behörighet i
- elever som inte kan läsa, skriva och/eller räkna får vänta alldeles för länge på att få stöd, trots att en garanti för tidiga stödinsatser med nationella bedömningsstöd har införts
- allvarliga brister i stöd till elever med särskilda behov och dessutom sätts befintliga resurser flera år för sent. Från och med 1 juli 2024 införs garanti för tidiga stödinsatser även inom anpassad grundskola.
- ett stort problem är skillnaden i resultat mellan skolor i vår kommun. Eleverna ska ha likvärdiga möjligheter till utbildning i hela vår kommun och här behöver åtgärder sättas in.
- särskilt viktigt är det att ge stöd till de elever som lämnar årskurs 6 utan minst betyg E i alla ämnen. Skillnaden mellan kommunala skolor i vår kommun har ökat från 21 procentenheter läsåret 2020/21 till 45,9 procentenheter läsåret 2022/23.<sup>10</sup>
- bristande resurser för läromedel, till exempel får vissa elever sin första gemensamma läsebok först när de börjar årskurs 2.
- stora skillnader mellan skolor när det gäller resurser för läromedel. Skillnader upp till 2 222 kr per elev och läsår i till exempel årskurs 4-6 år 2021.
- drygt 460 elever (12,9%) av totalt ca 3 525 elever väljer att gå i grundskola utanför vår kommun, vilket för 2020 innebar ökade kostnader på 4,3 mnkr. Detta kommer även innebära att dessa elever troligtvis inte väljer att gå gymnasiet i vår kommun.
- en alldeles för stor andel elever som lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasieskolan. För läsåret 2022/23 var endast 86,3% av eleverna i årskurs 9 (kommunala skolor) behöriga till yrkesprogram och för högskoleförberedande program var det bara 82,6% av eleverna som var behöriga.
- problem med IT-infrastruktur

Dessutom står skolan inför ett antal viktiga förändringar av vilka en del redan har trätt i kraft, som också gör att ytterligare resurser behövs, till exempel för fortbildning av lärare. Exempel på sådana förändringar är:

- stora brister när det gäller användning av Informations- och kommunikationsteknik, IKT, i undervisningen. Detta område behöver särskilda satsningar, eftersom den reviderade läroplanen för grundskolan (2017), som implementerades höstterminen 2018, ställer krav på att eleverna ska utveckla digital kompetens. Även den nya läroplanen för förskolan (Lpfö 18), som trädde i kraft höstterminen 2019, ställer nya krav, till exempel att barnen ska få använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.

<sup>10</sup> <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&niva=S&omr=ak6&uttag=null&exp=143&lasar=2023>

- Från och med hösten 2018 höjdes även kraven på att skolorna ska använda digitala enheter vid nationella prov. Digitala nationella prov skulle ha varit genomfört i hela landet 2023, men har nu blivit försenat och ska istället vara infört 2025.
- nya, betydligt strängare regler för lärares legitimation trädde i kraft 2011 och nu ges inte längre dispens (annat än i vissa särskilda fall), vilket innebär att stora rekryterings- och kompetensutvecklingsinsatser är helt nödvändiga)
- fortsatt arbete med att implementera de nya bestämmelserna om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen, lågstadiet och specialskolan: Läsa, skriva, räkna - en garanti för tidiga stödinsatser<sup>11</sup>
- Ändringar i läroplaner, kursplaner, ämnesplaner med mera innebär att i budgeten måste resurser och tid avsättas för lärarnas fortbildning och tid för lärarna att förbereda förändringarna.
- entreprenörskap i skolan
- karriärtjänster för lärare. Även om staten betalar löneförhöjningen, är det viktigt att det finns utrymme för att ge lärarna andra arbetsuppgifter för att utveckla verksamheten och ta tillvara kompetensen hos de särskilt skickliga lärarna.
- Stärkt elevhälsa som innebär att elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och i samverkan med lärare och övrig personal. (fr.o.m. 2 juli 2023).

En väl fungerande skola och barnomsorg är också mycket viktiga argument för att både behålla nuvarande kommuninvånare och att dessutom locka nya invånare till vår kommun. Undersökningar visar också att kommuner som kan erbjuda bra skolor, har mycket lättare att locka företag att etablera sig, vilket är viktigt för att minska arbetslösheten.

Vi vill framför allt fokusera på att göra tidiga insatser för elever som har läs- och skrivsvårigheter enligt förstärkning av skollagen 1 juli 2019. Tidigare har man i vissa fall väntat ända till årskurs 5 innan man sätter in särskilda resurser, vilket är helt förkastligt. Det innebär att de elever som fortfarande till exempel har problem att läsa i årskurs 5 har förlorat fyra år av sin skolutbildning, eftersom en mycket stor del av vad man gör i skolan bygger på att man kan läsa och förstå det man läser. Det gäller till exempel övningsuppgifter med text i matematik, att läsa läxor i svenska, SO- och NO-ämnena med mera. Vår målsättning är istället att alla ska få hjälp, så att de kan läsa senast innan de går ut årskurs 1. Det kostar extra resurser nu, eftersom det också finns elever i årskurs 2-9 samt på gymnasieskolan som behöver särskild hjälp, men på sikt kommer detta att få stora effekter på till exempel hur många elever som får godkänt i ämnena i årskurs 9 och som kommer in på gymnasiet. Många av de elever som inte klarar skolan på ett bra sätt, beroende på att de inte har fått stöd i rätt tid, kommer också snett i livet, vilket innebär ohälsa för dessa elever. Det är också ett omfattande resursslöseri och innebär en stor belastning på samhället.

Det är också mycket viktigt att skolan utbildar eleverna för framtiden och för den verklighet som finns utanför skolan. Det innebär att satsningar på IKT (Informations- och kommunikationsteknik) är helt nödvändiga, om vår kommuns elever inte ska få sämre förutsättningar än andra elever från andra kommuner när det gäller "information literacy" det vill säga kompetens i informationssökning, källkritik och att använda datorn/surfplattan och andra teknologier som verktyg för lärande.

<sup>11</sup> <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/aktuella-regeländringar#Text1>

Vår kommun har påbörjat detta arbete och elever i årskurs 6-9 får nu egen dator, men det handlar inte bara om att köpa in utrustningen. Det som är minst lika viktigt är att satsa på lärarnas fortbildning, så att de får möjlighet att utveckla *pedagogisk digital kompetens*, det vill säga att de lär sig använda digitala teknologier från en pedagogisk utgångspunkt som verktyg i undervisning och lärande, vilket är en helt annan dimension än att de själva kan använda digitala teknologier.

För att få fler elever att välja vår kommuns gymnasium måste kvaliteten i både grundskolan och gymnasieskolan förbättras. Ett sätt att locka fler elever att genomföra sina gymnasiestudier i hemkommunen, är att utveckla nya arbetsformer, öka lusten att lära, ge stöd direkt vid behov och förbättra elevernas resultat. Ett annat sätt är att utöka resurserna för läromedel, både analoga och digitala. Enligt en undersökning från Lärarförbundet lägger vår kommun i genomsnitt 510 kr/elev och läsår på läromedel, vilket får anses som mycket lågt jämfört med de kommuner som lägger mest, 2 691 kr. Att satsa på läromedel är en bra metod för att minska lärares arbetsbörda - att de inte också behöver producera egna läromedel för att skolorna inte har råd att köpa in läromedel. Ytterligare ett sätt att locka fler elever att gå i skola i kommunen är också att rusta upp och förbättra elevernas miljö i skolan och se till att det är studiero i skolan. En förutsättning för lärande är att elever känner sig trygga och har studiero. En mycket viktig faktor för bättre studieresultat är att lärarna har lärarlegitimation.

Vi vill utreda möjligheterna att öppna skolorna i Stora Vika och Fagervik. Efter stängningen av dessa skolor har det nu blivit för trångt i Kyrkskolan. Det är inte acceptabelt med 31 elever i Förskoleklass. Det finns inte gruppum och klassrummen räcker inte till. Planering behöver också startas för var eleverna som flyttar in i Norr Enby, Hoxla, Gudby, Valsta, Lyngsta, Segersäng, Källberga, Ösmo och Nynäshamn ska gå i skolan. Bara i Sorunda är 120 nya bostäder byggda eller under byggnation, de flesta villor, vilket gör att det blir många barnfamiljer som flyttar in. Trots detta har 450 elevplatser tagits bort från Sorunda under de senaste åren.



Bild från det nybyggda området i Norr Enby i Sorunda.

# Mål för barn- och utbildningsnämnden

Mål 1. Förutsättningar för lärande	
<b>Delmål 1.1</b>	Alla elever i F-3 ska ha likvärdiga möjligheter till lärande.
<b>Målprecisering</b>	Högst 6 procentenheter skillnad beträffande resultat på nationella proven.
<b>Mätmetod</b>	Jämförelse mellan resultaten på nationella proven i årskurs 3 i vår kommuns skolor.
År 2021/22	Ma: 9,6% Sv: 7,7%
År 2020/21	-- -- (Inga nationella prov genomfördes p.g.a. pandemin)
År 2019/20	-- -- (Inga nationella prov genomfördes p.g.a. pandemin)
År 2018/19	Ma: 26,8% Sv: 12,5%
År 2017/18	Ma: 15,8% Sv: 12,2%
År 2016/17	Ma: 25,7% Sv: 13,2%
År 2015/16	Ma: 36 % Sv: 23 %
	Källa: <a href="https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr_prov_ak3&amp;p_verksamhetsar=2017&amp;p_lan_kod=01&amp;p_kommun_kod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_hmtyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_flik=G">https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr_prov_ak3&amp;p_verksamhetsar=2017&amp;p_lan_kod=01&amp;p_kommun_kod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_hmtyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_flik=G</a>
<b>Delmål 1.2</b>	Alla elever i årskurs 4-6 ska ha likvärdiga möjligheter till lärande.
<b>Målprecisering</b>	18 procentenheter eller mindre skillnad beträffande elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen.
<b>Mätmetod</b>	Jämförelse mellan vår kommuns skolor som har årskurs 6.
År 2022/23	45,9 procentenheter
År 2021/22	21,4 procentenheter
År 2020/21	31,5 procentenheter
År 2019/20	34,4 procentenheter
År 2018/19	30,4 procentenheter
År 2017/18	30,9 procentenheter
År 2016/17	31 procentenheters skillnad mellan skolor
	Källa: <a href="https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr6_betyg_andelar&amp;p_flik=G&amp;p_verksamhetsar=2020&amp;p_hmantyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_lankod=01&amp;p_kommunkod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_fordeling=T">https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr6_betyg_andelar&amp;p_flik=G&amp;p_verksamhetsar=2020&amp;p_hmantyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_lankod=01&amp;p_kommunkod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_fordeling=T</a>
<b>Delmål 1.3</b>	Alla elever i årskurs 7-9 ska ha likvärdiga möjligheter till lärande
<b>Målprecisering</b>	10 procentenheters eller mindre skillnad betr. elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven (A-E)
<b>Mätmetod</b>	Jämförelse mellan vår kommuns skolor som har årskurs 9
År 2022/23	16,8 procentenheters skillnad
År 2021/22	18,4 procentenheters skillnad
År 2020/21	15,8 procentenheters skillnad
År 2019/20	14,9 procentenheters skillnad (Gröndalsskolan saknas)
År 2018/19	22,6 procentenheters skillnad
År 2017/18	21 procentenheters skillnad
År 2016/17	29 procentenheters skillnad
	Källa: <a href="https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr_betyg2017&amp;p_sub=1&amp;p_ar=2022&amp;p_lankod=01&amp;p_kommunkod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_hmantyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_flik=GI">https://siris.skolverket.se/reports/rwservlet?cmdkey=common&amp;geo=1&amp;report=gr_betyg2017&amp;p_sub=1&amp;p_ar=2022&amp;p_lankod=01&amp;p_kommunkod=0192&amp;p_skolkod=&amp;p_hmantyp=&amp;p_hmankod=&amp;p_flik=GI</a>



<b>Delmål 1.4</b>	Eleverna ska ha studiero i skolan. Fråga: Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig? Andel som har svarat "Aldrig" eller "Sällan". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 5: 50%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023-VT</b>	25,3% (rött) ●
<b>År 2022-VT</b>	25,3% (rött) ●
	Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171654&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171654&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>
	Eleverna ska ha studiero i skolan. Fråga: Hur ofta är det så stökigt att du har svårt att koncentrera dig? Andel som har svarat "Aldrig" eller "Sällan". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 8: 50%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023</b>	40,8% (gult) ●
<b>År 2022</b>	40,8% (gult) ●
	Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171659&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171659&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>
<b>Delmål 1.5</b>	Elever som behöver särskilt stöd ska få det så snart som möjligt. Fråga: Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna?. Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 5: 90%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023</b>	67,0% (rött) ●
<b>År 2022</b>	67,0% (rött) ●
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 8: 90%
<b>Mätmetod</b>	Kolada
<b>År 2023</b>	63,3% (gult) ●
<b>År 2022</b>	63,3% (gult) ●
	Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171659&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=171659&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>

## Mål 2. Stimulerande lärmiljö

**Delmål 2.1** Alla elevers motivation och lust till lärande ska stimuleras. Fråga: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" och "Ofta". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).

**Målpreciseng** Årskurs 5: 50%

**Mätmetod** Kolada.

År 2023 --

År 2022 --

Alla elevers motivation och lust till lärande ska stimuleras. Fråga: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" och "Ofta". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).

**Målprecisering** Årskurs 8: 50%

**Mätmetod** Kolada.

År 2023 22,5 % (gult) ●

År 2022 22,5% (gult) ●

Källa:

[https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?\\_p=jamforelse&focus=16560&report=171659&row=gender&tab\\_id=170469](https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16560&report=171659&row=gender&tab_id=170469)

## Mål 3. Eleverna ska ha goda studieresultat

**Delmål 3.1** Eleverna i årskurs 3 ska ha godkänt på nationella proven.

**Målpreciserin:** 97%

**Mätmetod:** Skolverkets statistik

År 2022/23 Ma: 91,4% Sv: 96,5%

År 2021/22 Ma: 91,1% Sv: 96,4%

År 2020/21 Ma: -- Sv: --

År 2019/20 Ma: 74% Sv: --

År 2018/19 Ma: 91,1% Sv: 93,5%

År 2017/18 Ma: 91% Sv: 94,0%

År 2016/17 Ma: 94% Sv: 94,7%

Källa:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&niva=K&omr=natprov&exp=52&lasar=2022&uttag=null>

**Delmål 3.2** Eleverna i årskurs 6 ska ha minst betyget godkänt i alla ämnen (exkl. nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund).

**Målprecisering:** 80%

**Mätmetod:** Skolverkets statistik

År 2022/23 74,2%

År 2021/22 75,1%

År 2020/21 71,6%

År 2019/20 71,7%

År 2018/19 75,0%

År 2017/18 78,2%

År 2016/17 77,0%

Källa:

[https://sir.is.skolverket.se/reports/rwserverlet?cmdkey=common&geo=1&report=gr\\_betyg2017&p\\_sub=1&p\\_ar=2022&p\\_lankod=01&p\\_kommunkod=0192&p\\_skolkod=&p\\_hmantyp=&p\\_hmankod=&p\\_flik=GI](https://sir.is.skolverket.se/reports/rwserverlet?cmdkey=common&geo=1&report=gr_betyg2017&p_sub=1&p_ar=2022&p_lankod=01&p_kommunkod=0192&p_skolkod=&p_hmantyp=&p_hmankod=&p_flik=GI)

<b>Delmål 3.3</b>	Eleverna ska lämna grundskolan med minst betyget godkänt i alla ämnen.
<b>Målprecisering:</b>	80%
<b>Mätmetod:</b>	Skolverkets statistik
År 2023	74,1%
År 2022	70,4%
År 2021	71%
År 2020	70,8%
År 2019	71%
År 2018	72,5%
År 2017	70,9%
År 2016	72,8%
	Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;niva=K&amp;omr=grbetyg&amp;uttag=null&amp;exp=138&amp;lasar=2023">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;niva=K&amp;omr=grbetyg&amp;uttag=null&amp;exp=138&amp;lasar=2023</a>
<b>Delmål 3.4</b>	Lärare som arbetar i förskolan ska ha förskollärlärolegitimation
<b>Målprecisering</b>	35%
<b>Mätmetod</b>	Skolverkets statistik, andel heltidstjänster
År 2022	29%
År 2021	28%
År 2020	30%
År 2019	35%
År 2018	35%
År 2017	33%
År 2016	—
	Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokA&amp;vform=10&amp;kommun=0192&amp;ar=2021&amp;run=1">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokA&amp;vform=10&amp;kommun=0192&amp;ar=2021&amp;run=1</a>
<b>Delmål 3.5</b>	Lärare som arbetar i förskoleklass ska ha lärolegitimation och behörighet.
<b>Målprecisering</b>	84%
<b>Mätmetod</b>	Skolverkets statistik
År 2022/23	82,4%
År 2021/22	77,8%
År 2020/21	73,3%
År 2019/20	78,9%
År 2018/19	72,6%
År 2018/19	75%
År 2017/18	92,9%
År 2016/17	72%
	Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=14&amp;niva=K&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=107&amp;lasar=2022">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=14&amp;niva=K&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=107&amp;lasar=2022</a>

<b>Delmål 3.6</b>	Lärare som arbetar i grundskolan ska ha lärarlegitimation. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
<b>Målprecisering</b>	75%
<b>Mätmetod</b>	Skolverkets statistik
<b>År 2022/23</b>	70,3%
<b>År 2021/22</b>	67,9%
<b>År 2020/21</b>	66,5%
<b>År 2019/20</b>	67,4%
<b>År 2018/19</b>	69,6%
<b>År 2017/18</b>	61,3%
<b>År 2016/17</b>	60,3%
	Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=11&amp;niva=H&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=177&amp;lasar=2022">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=11&amp;niva=H&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=177&amp;lasar=2022</a>

<b>Mål 4. Goda möjligheter till kulturaktiviteter för barn och ungdomar</b>	
<b>Delmål 4.1</b>	Fler barn och ungdomar ska delta i Kulturskolans verksamhet.
<b>Målprecisering</b>	22%
<b>Mätmetod</b>	Kulturskolans statistik.
<b>År 2022</b>	13%
<b>År 2021</b>	--
<b>År 2020</b>	--
<b>År 2019</b>	19%
<b>År 2018</b>	14%
<b>År 2017</b>	19%
<b>År 2016</b>	
	Källa: Barn- och utbildningsnämndens Tertialrapport 2 2023.

# Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden, (NAN)

## Utveckling av lokalt näringsliv och företagande

För att utveckla det lokala näringslivet, företagandet och arbetsmarknaden i hela vår kommun bör man inrikta utvecklingsarbetet på en rad viktiga åtgärder för att öka sysselsättningen. Det är viktigt att invånarna ges pendlingsmöjligheter till attraktiva arbeten, utbildning och kompetenshöjande åtgärder. Det är angeläget att erbjuda ett gynnsamt klimat för det lokala näringslivet och ge förutsättningar för nyetableringar som kan bidra till fler arbetstillfällen i hela vår kommun. Därför vill vi:

- stimulera och värna om det lokala näringslivet och ge förutsättningar för ett gynnsamt företagsklimat genom olika insatser och aktiviteter.
- initiera samverkan och bygga nätverk för projekt inom besöksnäringen med produktutveckling och gemensam marknadsföring som målsättning.
- initiera nya former av företagande inom den sociala ekonomin genom lokalt partnerskap, det vill säga den ideella sektorn i ekonomiska föreningar och kooperativ.
- ta initiativ till att genom partnerskap utveckla projekt som särskilt leder till ungdomars ökade arbetsmöjligheter.
- lägga stor vikt vid att verka för att regler för företagande underlättas inom alla verksamheter.
- ha regelbundna träffar med representanter för näringslivets organisationer för ömsesidigt utbyte av information, kunskap och idéer.
- ge möjlighet och närhet till företagshjälp och entreprenörsinformation<sup>12</sup> över hela vår kommun.

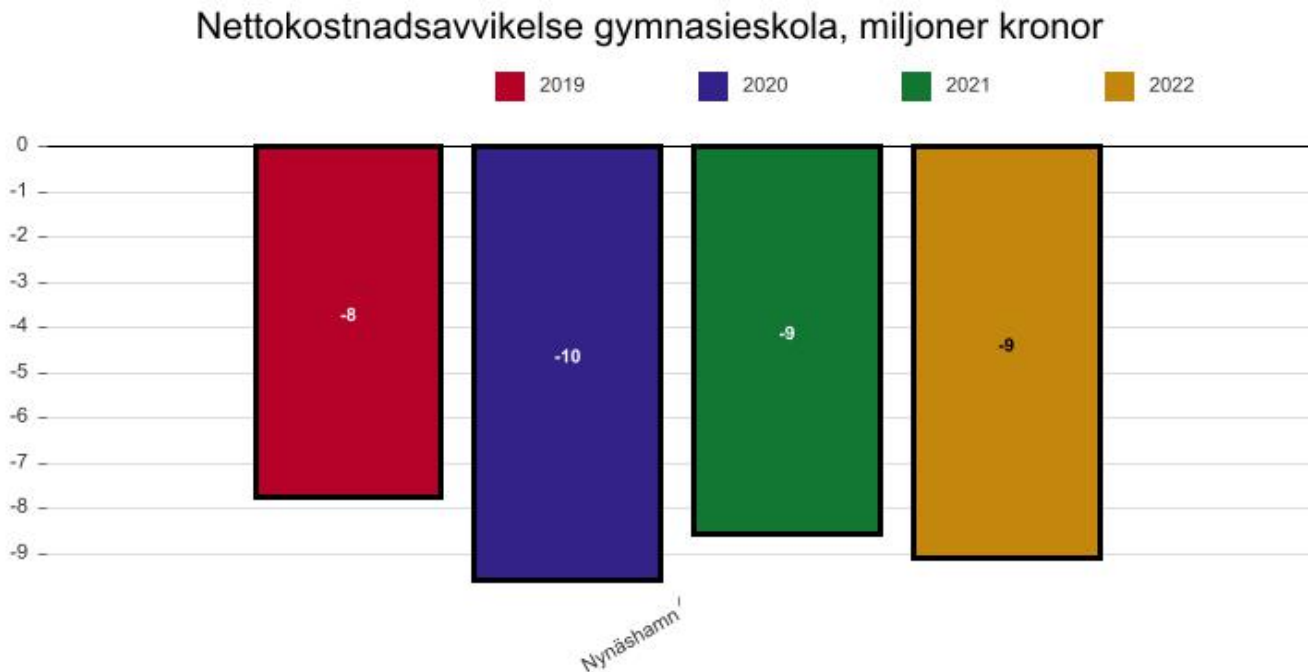
Nämndens förvaltningsorganisation består av tre områden:

- Näringsliv: Det huvudsakliga uppdraget är strategiskt arbete med näringsliv och besöksnäring, att samordna företagskontakter och kunskapsbyggande insatser kring det lokala näringslivet. I avdelningen ingår Näringslivsenheten, besökscenter och sommarjobben.
- Gymnasium och Campus Nynäshamn: gymnasiet, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, yrkeshögskola och högskolestudier. Även samhällsorientering för nyanlända och kommunala aktivitetsansvaret ingår.
- Arbetsmarknad: Arbetsmarknadsenheten och Servicepartner.

---

<sup>12</sup> Öppen och likvärdig information till entreprenörer som kan tänkas vilja leverera varor och tjänster.

I diagrammet nedan visas nettokostnadsavvikelsen för Nynäshamns gymnasium. Den lägsta nettokostnadsavvikelsen i diagrammet nedan var för 2019, 8 miljoner lägre än för motsvarande kommun, 2020 var det 10 miljoner lägre, för 2021 och 2022 minskade det till 9 miljoner lägre än för motsvarande kommun.



Genom ökade ekonomiska förutsättningar, bland annat genom att ansöka om bidrag och en fördelning efter behov vill vi åtgärda en rad utmaningar som finns inom området NAN:s område idag, till exempel:

- en hög andel av gymnasieelever som inte fullgör sin gymnasieutbildning eller lämnar gymnasiet utan betyg i alla ämnen.
- ändrade ämnesplaner i engelska, matematik och moderna språk i gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå
- förändringar i gymnasieskolans yrkesprogram
- hur Nynäshamns gymnasium ska kunna locka fler elever

## Mål för näringslivs och arbetsmarknadsnämnden

### Mål 1. Förutsättningar för lärande

<b>Delmål 1.1</b>	Eleverna ska ha studiero i skolan. Fråga: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta". Ny enkät 2022. (Skala: 1-100, 100 högst).
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 2 gymnasiet: 90%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023</b>	--
<b>År 2022</b>	Ny enkät
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 1.2</b>	Elever som behöver särskilt stöd ska få det så snart som möjligt. Fråga: Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna? Andel som har svarat "Alltid" eller "Ofta". Ny enkät 2022.
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 2 gymnasiet: 90%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023</b>	--
<b>År 2022</b>	Ny enkät
Källa: <a href="https://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=623004">https://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=623004</a>	

### Mål 2. Stimulerande lärmiljö

<b>Delmål 2.1</b>	Alla elevers motivation och lust till lärande ska stimuleras. Fråga: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta". Ny enkät 2022.
<b>Målprecisering</b>	Årskurs 2 gymnasiet: 90%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2023</b>	--
<b>År 2021-VT</b>	Ny enkät
Källa: <a href="https://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=623004">https://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=623004</a>	

### Mål 3. Eleverna ska ha goda studieresultat

<b>Delmål 3.1</b>	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	65%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2022</b>	45,2% (rött) ● jämförelse riket: 71,6%
<b>År 2021</b>	42,8% (rött) ●
<b>År 2020</b>	48,9% (rött) ●
<b>År 2019</b>	55,8% (rött) ●
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;tab_id=170469</a>	

<b>Delmål 3.2</b>	Andel (%) avgångselever i gymnasieskolan med grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, kommunala skolor.
<b>Målprecisering</b>	65%
<b>Mätmetod</b>	Kolada
<b>År 2022/23</b>	54,4% (rött) ●
<b>År 2021/22</b>	43,9% (rött) ●
<b>År 2020/21</b>	44,8% (rött) ●
<b>År 2019/20</b>	48,2% (rött) ●
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=115376&amp;row=gender&amp;tab_id=170469</a>	
<b>Delmål 3.3</b>	Lärare som arbetar i gymnasieskolan ska ha lärarlegitimation. Andelen med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
<b>Målprecisering</b>	95%
<b>Mätmetod</b>	Skolverkets statistik
<b>År 2022/23</b>	91,3%
<b>År 2021/22</b>	92,0%
<b>År 2020/21</b>	92,3%
<b>År 2019/20</b>	85,2%
<b>År 2018/19</b>	81,5%
<b>År 2017/18</b>	82,1%
<b>År 2016/17</b>	68,0%
Källa: <a href="https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=21&amp;niva=H&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=178&amp;lasar=2022">https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokD&amp;verkform=21&amp;niva=H&amp;omr=personal&amp;uttag=1&amp;exp=178&amp;lasar=2022</a>	

<b>Mål 4. Ungdomsarbetslösheten ska minska</b>	
<b>Delmål 4.1</b>	Arbetslöshet 16-24 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.
<b>Målprecisering</b>	5,4%
<b>Mätmetod</b>	Kolada.
<b>År 2022</b>	4,3%
<b>År 2021</b>	5,7%
<b>År 2020</b>	5,9%
<b>År 2019</b>	4,8%
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=84575&amp;tab_id=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&amp;focus=16560&amp;report=84575&amp;tab_id=170469</a>	



## Socialnämnden, SON

Socialnämnden ansvarar för omsorg för äldre, individer och familjer samt personer med funktionsvariation

Inom **äldreomsorgen** ansvarar nämnden för:

- Vård- och omsorgsboende
- Hemtjänst
- Trygghetslarm
- Dagverksamhet för äldre
- Bostadsanpassning
- Öppen verksamhet för äldre
- Anhörigstöd
- Hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå i särskilt boende

Inom **funktionshinderområdet** ansvarar nämnden för:

- Bostad med särskild service enligt LSS
- Rådgivning och annat personligt stöd
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- Daglig verksamhet
- Personlig assistans
- Kontaktpersoner, avlösare, ledsagare
- Boendestöd
- Bostadsanpassning
- Anhörigstöd
- Stöd till personer med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar
- Hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå i särskilt boende och daglig verksamhet enligt LSS.

Inom **individ- och familjeomsorg** ansvarar nämnden för:

- Stöd till personer med beroendeproblematik
- Boendestöd
- Stöd till familjer, barn och ungdom
- Våld i nära relation
- Faderskapsfrågor
- Försörjningsstöd
- Arbetslivsinriktat stöd
- Budget- skuldrådgivning
- Dödsboanmälningar
- Vräkningsförebyggande arbete
- Familjecentralen
- Färdtjänst
- Flyktingmottagande.

I **övrigt** ansvarar nämnden för:

- Serveringstillstånd, tillstånd för automatspel, tillsyn över alkohol-, tobaks- och ölförsäljning
- Anhörigstöd
- Bidrag till pensionärsföreningar och handikapporganisationer samt till övriga föreningar som riktar sig till socialt utsatta grupper i vår kommun.

## Förvaltningens målgrupper

Socialnämnden vänder sig till många olika målgrupper som till exempel:

- Barn och ungdomar med sociala eller andra problem.
- Ensamkommande flyktingbarn.
- Personer som har försörjningsproblem av olika orsaker  
Personer med funktionsvariation, både fysiska och psykiska
- Personer med beroendeproblematik
- Personer som på grund av sjukdom eller åldersrelaterade problem behöver stöd
- Personer med psykisk ohälsa

Socialnämnden har en mycket komplex verksamhet där individens olika behov måste tillgodoses. Socialnämnden har i vissa avseenden därför svårt att påverka vilka resurser som behövs, eftersom både behoven hos individer förändras och individer med nya behov tillkommer. Förhållanden som till exempel konjunktur, arbetsmarknad och global ekonomi påverkar också vilka behov som finns, vilket socialnämnden inte alls kan styra över.

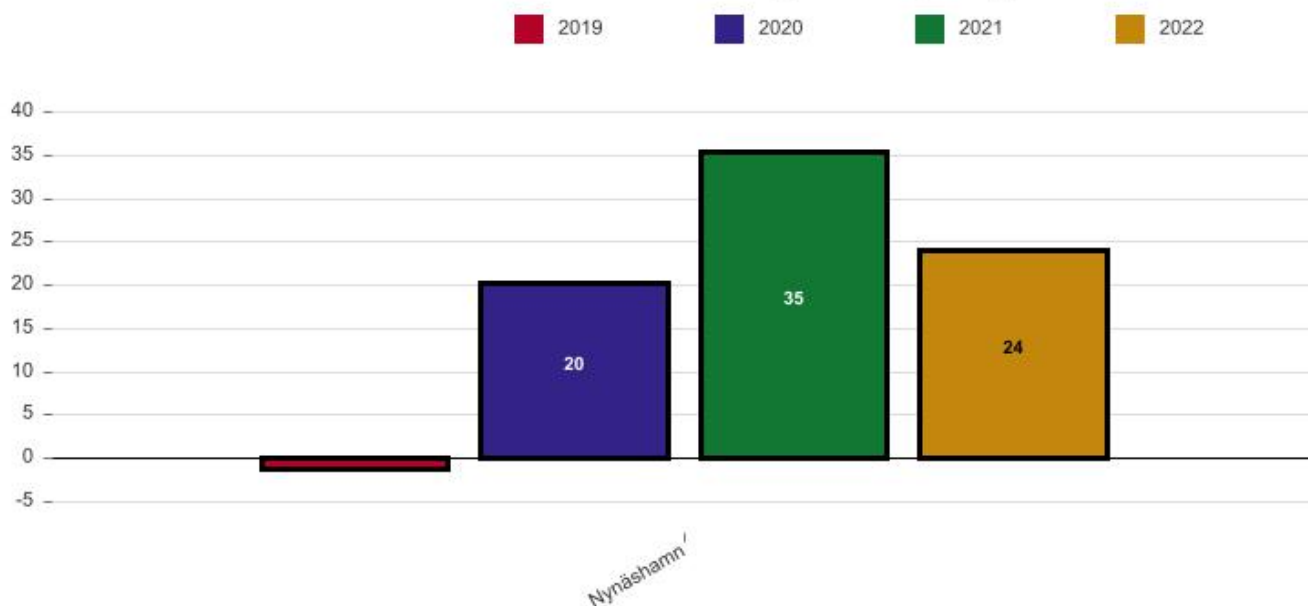
Vi tror på varje människas rätt att leva det liv man önskar, med god livskvalitet och en given plats i samhället. I vår framtida kommun ser vi äldre som en tillgång och vi tar tillvara deras erfarenheter. Vår kommun har ett högre antal äldre än motsvarande kommuner inom Södertörn. Detta ställer särskilda krav på att vår kommun också kan anpassa sin verksamhet efter detta förhållande. Ingen i vår kommun ska ofrivilligt åldras ensam och de som så önskar, ska få bo tillsammans. De, som bor hemma, måste få tillräcklig tid för hemtjänst. Den mat som serveras i våra olika verksamheter ska vara god och näringsrik. I vår kommun finns sociala mötesplatser i alla kommundelar där äldre, funktionsvarierade, barn och vuxna kan mötas naturligt och interagera med varandra. Viktigt är också att ge äldre stimulans för ökad livskvalitet och bättre välbefinnande. Dessutom finns mötesplatser med meningsfull sysselsättning i vardagen för personer med missbruks- och beroendeproblematik. Det finns goda möjligheter att motionera i vår kommun, även för äldre och de med funktionsvariation.

Vi ser personer med funktionsvariationer som en tillgång och en naturlig del av samhället. Vår samhällsplanering och allmänna lokaler är tillgänglighetsanpassade. Alla ska ha möjlighet att kunna röra sig i vår kommun. Vi har LSS-boenden som möjliggör för funktionsvarierade att flytta hemifrån, utan att behöva byta kommun och komma långt ifrån familjen som ofta är en nödvändig trygghet. Vi möjliggör för människor att ha en stimulerande fritid och det finns ett väl etablerat samarbete mellan nämnderna där vi skapar bästa förutsättningar för funktionsvarierade inom flera områden. Våra långsiktiga LSS-insatser underlättar för såväl brukare som deras anhöriga.

Vidare har socialtjänsten ett systematiskt kvalitetsarbete där man redogör för vilka insatser som ges, varför och vad resultatet är. Det finns ett "kvalitetsteam" som har till uppgift att följa upp alla beslut inom vår kommuns omsorg, som ser till att det finns god kvalitet.

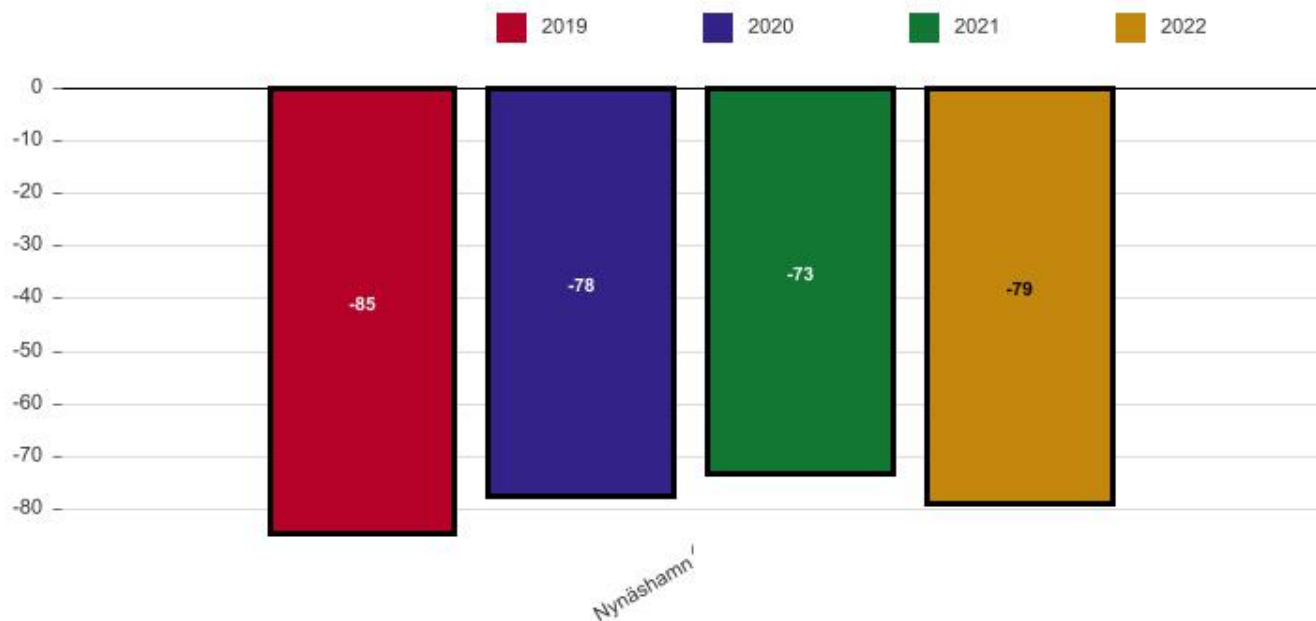
Även när det gäller individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg är det stora skillnader i kostnadsavvikelse i miljoner kronor mellan vår kommun och andra motsvarande kommuner. I diagrammet finns nivå 0, där staplarna skulle vara om vår kommun hade kostnader som en annan motsvarande kommun. När staplarna ligger under 0, betyder det att kostnaderna är lägre eller mycket lägre än vad de är i en motsvarande kommun. När det gäller **individ- och familjeomsorg**, har nettokostnadsavvikelsen ökat dramatiskt från att ha varit 18 miljoner kronor lägre år 2018 till att 2021 vara 35 miljoner dyrare än i motsvarande kommun. För 2022 är siffran 24 miljoner högre kostnad.

### Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, miljoner kronor



I diagrammet för **äldreomsorg** kan man till exempel se att för 2019, var kostnaderna 85 miljoner kronor lägre för äldreomsorgen jämfört med vad kostnaderna skulle vara i en annan motsvarande kommun. Av diagrammet framgår också att skillnaderna i nettokostnadsavvikelse har varit mycket stora under lång tid. En viss minskning finns från -85 miljoner till -78 miljoner 2020, -73 miljoner 2021 och -79 miljoner 2022. Eftersom skillnaderna är så stora, går det självklart inte att upprätthålla motsvarande kvalitet med så stora skillnader i resurser.

### Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor



## Mål för socialnämnden

### Mål 1. Äldreomsorgen ska fungera bra. Småskalighet, individanpassning, respekt för självbestämmande och professionellt bemötande är ledord

**Delmål 1.1** Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%).

**Målprecisering** Grönt

**Mätmetod** Kolada

År 2023	80% (rött) ●
År 2022	85% (gult) ●
År 2021	–
År 2020	94% (grönt) ●
År 2019	87% (rött) ●
År 2018	90% (gult) ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=74606>

**Delmål 1.2** Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, helhetssyn, antel (%)

**Målprecisering** Grönt

**Mätmetod** Kolada

År 2023	78% (gult) ●
År 2022	70% (rött) ●
År 2021	–
År 2020	82% (gult) ●
År 2019	74% (rött) ●
År 2018	82% (gult) ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=74606>

### Mål 2. Invånare med funktionsvariationer ska få individanpassat stöd av relevant utbildad personal

**Delmål 2.1** Brukare inom området för funktionsvariationer upplever att de får den hjälp de behöver.

**Målprecisering** Grönt

**Mätmetod** Kolada. Fråga: Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)

År 2022	71% (rött) ●
År 2021	76% (gult) ●
År 2020	65% (rött) ●
År 2019	75% (rött) ●
År 2018	75% (rött) ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=97108>

**Delmål 2.2** Brukaren ska känna sig trygg med alla i personalen

**Målprecisering** Grönt

**Mätmetod** Kolada. Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)

År 2022	78% (gult) ●
År 2021	100% (grönt) ●
År 2020	40% (rött) ●
År 2019	60% (rött) ●
År 2018	--

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=97108>

### Mål 3. Brukare av individ- och familjeomsorg ska få professionellt bemötande med adekvata hjälpinsatser.

<b>Delmål 3.1</b>	Stöd för utsatta personer ska bli bättre.
<b>Målprecisering</b>	50
<b>Mätmetod</b>	Kolada. Medborgarundersökningen - Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	44% (rött) ●
<b>År 2020</b>	--

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=82977>

<b>Delmål 3.2</b>	Brukarbedömning inom individ- och familjeomsorgen - helhetssyn, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	97%
<b>Mätmetod</b>	Brukarenkät
<b>År 2022</b>	71% (rött) ●
<b>År 2021</b>	--
<b>År 2020</b>	82% (gult) ●
<b>År 2019</b>	--
<b>År 2018</b>	87% (gult) ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=82977>



Stora Vika skola används numera för daglig verksamhet.

## Samhällsbyggnadsnämnden, SBN

Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag fastställs av kommunfullmäktige och regleras i nämndens reglemente. Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter utgörs till stor del av myndighetsutövning där ärenden prövas enligt plan- och bygglagen, miljöbalken, med flera lagar. Beslut, tillstånd, tillsyn, anmälningar, samråd samt råd och information utförs löpande inom alla nämndens verksamhetsområden. Enligt reglementet ansvarar nämnden för följande områden:

- Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens byggnadsnämnd och ansvarar för bygglov, detaljplaner och kart- och mätverksamhet samt namnsättning av gator och vägar.
- Utgör vår kommuns trafiknämnd och väghållningsmyndighet.
- Ansvarar för teknisk försörjning i form av projektering, anläggning, drift och underhåll av kommunens gator, vägar, parkmark, andra allmänna platser, gästhamnen, grönområden, naturreservat, friluft- och rekreationsområden med flera samt kommunens samlade fordonsverksamhet.
- Skötsel av badplatser och motionsspår
- Uppgifter enligt fastighetsbildningslagen och anläggningslagen.
- Kulturmiljö- och byggnadsvårdsfrågor i vår kommun samt konstnärlig utsmyckning av allmänna platser.
- Bistår kommunstyrelsen i vår kommuns samlade miljöarbete samt att fullgöra de miljö- och renhållningsfrågor som inte ankommer på Södertörns Renhållningsverk och Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund.
- Ansvara för drift, underhåll och utbyggnad av vår kommuns allmänna vatten-, dagvatten- och avloppsanläggningar.

### Inriktning och prioriteringar

Under perioden vill vi att nämnden prioriterar följande:

- Kommunal förstudie / förprojektering av trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs primär länsväg 225, till exempel gång- och cykelväg och rondeller, i syfte att finna en sam- eller delfinansieringslösning med extern part som till exempel Trafikverket.
- Arbeta för genomförande av GC-vägen mellan Grödbby och Sunnerby.
- Samarbeta med Trafikverket för uppsättning av ett trafikljus vid Spångbro i syfte att underlätta för gångpassage över vägen, inte minst för skolbarn från Gudby och Hoxla
- Översyn och utbyggnad av lekplatser och andra platser för aktiviteter i hela vår kommun
- Stärka förvaltningens inre effektivitet och förmåga att leverera.
- Utveckla vår kommuns yttre miljö, främst parker, grönområden, gator, vägar och torg
- Skapa förutsättningar för fler bostäder i vår kommun.
- Öka takten i tillgänglighetsanpassning, både fysiskt och kognitivt.
- Skapa träffpunkter / gemensamhetslokaler för äldre och personer med funktionsvariationer att träffas, umgås och till exempel laga mat tillsammans.

Arbetsmiljölagen gäller i skolan, precis som på vilken arbetsplats som helst. Många av skolorna i vår kommun har ett stort behov av upprustning. Om vår kommun erbjuder renoverade lokaler, som gör ett positivt intryck, ökar elevernas motivation och intresse för skolan och de blir också mer intresserade av att vara rädda om lokalerna och skadegörelsen minskar. Ett bra sätt att få eleverna att känna sig delaktiga i sin egen miljö, är att de själva får vara med och utforma den och till exempel måla väggar och utsmycka skolan. Man förstör inte gärna något som man själv har varit med och skapat.

Hög prioritet har också en matsal för Sunnerbyskolans elever. Från och med höstterminen 2020 är det även elever i årskurs 3, som saknar matsal, eftersom de är flyttade till Sunnerbyskolan från Kyrkskolan, som har platsbrist. När en matsal byggs innebär det att eleverna får en rimlig arbetsmiljö och slipper stressa upp till Sunnerbos äldreboende för att äta, vilket är särskilt besvärligt för yngre elever som de i årskurs 3. Dessutom skulle Sunnerbos äldreboende då få tillbaka sin matsal, så att den kan användas för måltider, fika och aktiviteter för de äldre. Det faktum att Sunnerbo inte disponerar matsalen innebär idag betydande inskränkningar beträffande aktiviteter, socialt umgänge och försämrade livskvalitet för de boende.

Dessutom anser vi att det är av största betydelse för eleverna och inte minst för deras lärande, att det genomförs en successiv ombyggnad till tillagningskök för så många skolor och förskolor som möjligt. Många av vår kommuns skolkök är i stort behov av upprustning och när denna upprustning sker, ska man satsa på tillagningskök på respektive skola och förskola för att eleverna ska få bättre mat och därmed äta bättre, vilket kommer att påverka deras studieresultat positivt.

- Särskild satsning på ortssammanbindande gång-, cykel- och ridvägar, GC-vägar, på de storstadsnära landsbygderna som idag knappt har några GC-vägar, alls. Förutom att en sådan åtgärd är miljövänlig, innebär den också bättre folkhälsa och miljövinster, när man till exempel kan ta cykeln eller gå i stället för att åka bil. Särskilt för barn- och ungdomar bidrar ortssammanbindande GC-vägar till ökad rörlighet och därmed också bättre möjligheter till meningsfulla fritidssysselsättningar. Att endast söka pengar för utbyggnad av GC-vägar från Trafikverket för de vägar som vår kommun har ansvar för, det vill säga framför allt vägar i samhället Nynäshamn, vilket sker idag, är att diskriminera de ca 50% av vår kommuns invånare som bor på de storstadsnära landsbygderna och i mindre orter, eftersom Trafikverket endast samfinansierar GC-vägar med högst 50%. Detta innebär att det inte kommer att byggas några GC-vägar utanför orterna Nynäshamn och Ösmo, om inte vår kommun också bidrar ekonomiskt till denna utbyggnad. Jämfört med andra Södertörnskommuner, till exempel Haninge, Huddinge, Botkyrka och Tyresö är vår kommun underutvecklad när det gäller GC-vägar som binder ihop orter. En utbyggnad av GC-vägar och ridvägar skulle också bidra till en ökad turism, vilket skulle innebära fler arbetstillfällen och inkomster till vår kommun. Fördelen med GC-vägar är också att säsongen är mycket längre än för sommarturismen. Att kunna gå och cykla påverkar även folkhälsan positivt.
- Första prioritet är utmed den mycket olycksdrabbade väg 225, som helt saknar GC-väg, trots att många skolbarn varje dag måste passera eller gå utmed denna mycket farliga väg på väg till och från skolan. Genom att bygga en GC-väg mellan Ösmo och Spångbro, kan man också få till stånd en förbindelse vidare till GC-vägen på gamla väg 73.
- I andra hand behöver det byggas en GC-väg mellan Grödbby och Sunnerby, där det inte heller finns någon GC-väg idag. När denna GC-väg byggs, kommer den ha stor betydelse inte bara för vuxnas rörlighet utan också för barns och ungdomars rörlighet, eftersom många barn och ungdomar då skulle kunna gå eller cykla till skolan och till idrottsaktiviteter vid Sunnerbyhallen. Denna GC-väg kan då också ansluta till den som har byggts mellan Valsta och Grödbby, vilket gör att det blir ett sammanhängande stråk av GC-vägar från Valsta och till samhället Ösmo.
- I tredje hand behövs också GC-väg från Spångbro och norrut på väg 225, dels på grund av den farliga trafiksituationen på väg 225, dels på grund av att det saknas bussförbindelse på den sträckningen.

- Planeringen måste börja för förbifart Grödby och Segersång. Sammanlagt ca 140 nya hus har byggts eller ska byggas i Grödby, Norr Enby och Segersång, vilket gör att det måste bli en annan lösning på Segersångsvägen. Det gäller inte bara genomfarten i Segersång utan i minst lika hög grad vägen genom Grödby, där det saknas trottoar och belysning och skolelever går på Segersångsvägen tillsammans med timmerbilar och andra tunga fordon. Det kommer att innebära en öka trafikmängd när de nya invånarna i Grödby med omnejd ska åka till pendeltåget och till väg 73 och de i Segersång ska via Grödby till Tumba, Huddinge, Södertälje och göra inköp i Spångbro etc.
- Vi vill att strandskyddet värnas och att arealen med strandskyddat område inte minskar. Därför måste vår kommun vara mycket restriktiv med att ge dispenser och om dispenser ges, måste man kompensera med att utöka det strandskyddade området någon annanstans.
- Särskilt intresse bör också ägnas åt vår kommuns sjöar samt dricksvattenförsörjningen för de av vår kommuns invånare, som inte får sitt vatten från Stockholm och därför är helt beroende av att dricksvattnet från vår kommun inte blir förorenat.
- Vi vill att VA-planen anpassas för de storstadsnära landsbygdernas behov och förutsättningar. Vi vill att småskaliga, moderna och innovativa kretslopps lösningar används. Vi vill att vår kommun samverkar med Haninge i vår kommuns norra delar.
- Vi vill skydda Stora Vikas unika naturvärde med ett naturreservat, och utveckla verksamheter som kan genomföras i samklang med naturen och också medföra en positiv utveckling för hela Stora Vika.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen ska tillhandahålla verksamhetsfastigheter samt svara för byggnadsprogram och övriga handlingar som behövs för att sköta kommunala verksamhetsfastigheter.
- Utifrån den nyss framtagna lokalförsörjningsplanen kan det noteras att vår kommun utmärker sig genom en låg investeringsvolym per invånare i sina verksamhetsfastigheter samt låg totalkostnad för sina verksamhetsfastigheter. Ett undantag är särskilda boenden där vår kommun ligger något högre än genomsnittet. Särskilda boenden avviker eftersom att vår kommun har sina särskilda boenden inhyrda hos fastighetsägare och flera av avtalen har en hög kostnad och alternativ bör därför ses över.
- Vår kommun hyr idag moduler för permanenta behov vilket är mycket kostsamt. Att hyra kan vara en bra lösning där behovet är övergående, men de bör inte användas för att täcka ett långsiktigt permanent behov. Vår kommun bör därför prioritera att ersätta de hyrda modulerna som finns idag med egna / ägda moduler.

## Mål

Samhällsbyggnadsnämnden ska främja en varsam samhällsutveckling och tillväxt med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för nuvarande och kommande generationer i hela vår kommun.

Sambandet mellan orter och de storstadsnära landsbygderna ska planeras utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor. Verksamheten ska präglas av långsiktighet, hållbarhet, service och effektivitet.



## Mål för samhällsbyggnadsnämnden

Mål 1. Miljö	
<b>Delmål 1.1</b>	Enskilda avlopp i vår kommun inventeras.
<b>Målprecisering</b>	43% av avloppen ska vara inventerade, det vill säga ytterligare 6% jämfört med 2017.
<b>Mätmetod</b>	SMOHF:s inventeringar
<b>År 2022</b>	SMOH har inventerat merparten av avloppen, men avvaktar nu VA-planen
<b>År 2021</b>	3,7% (Enligt uppgift från SMOHF)
<b>År 2020</b>	13% (Enligt uppgifter från SMOHF)
<b>År 2019</b>	3% (Enligt uppgifter från SMOHF)
<b>År 2018</b>	7% (Enligt uppgifter från SMOHF)
<b>År 2017</b>	6% (Enligt uppgifter från SMOHF)
<b>År 2016</b>	17% (Vår kommuns årsredovisning 2016)
<hr/>	
Totalt cirka: 4 700 avlopp - källa SMOHF	
<hr/>	
<b>Delmål 1.2</b>	Sjöar och vattendrag uppfyller EU:s ramdirektiv för ekologisk status för vatten.
<b>Målprecisering</b>	25%
<b>Mätmetod</b>	Länsstyrelsens inventeringar
<b>År 2022</b>	Grindsjön och Fjättersjön: god status. Muskan: måttlig status. Västra Styran och Fällnäsvisken: otillfredsställande status. Ingen har dålig status.
<b>År 2021</b>	Grindsjön och Fjättersjön: god status. Muskan: måttlig status. Västra Styran och Fällnäsvisken: otillfredsställande status. Ingen har dålig status.
<b>År 2020</b>	Grindsjön och Fjättersjön: god status. Muskan: måttlig status. Västra Styran: dålig status. Fällnäsvisken: otillfredsställande status. Ingen har dålig status.
<b>År 2019</b>	Grindsjön och Fjättersjön: god status. Övriga sjöar och vattendrag: måttlig status förutom Västra Styran: otillfredsställande status. Ingen har dålig status.
<b>År 2018</b>	Grindsjön och Fjättersjön: 8%
<b>År 2017</b>	Endast Grindsjön uppfyller EU:s miljödirektiv
<b>År 2015</b>	17%
<hr/>	
Källa: <a href="https://viss.lansstyrelsen.se/Monitoringprograms.aspx?monitoringProgramID=566">https://viss.lansstyrelsen.se/Monitoringprograms.aspx?monitoringProgramID=566</a>	
<hr/>	
<b>Delmål 1.3</b>	Andelen strandskyddad mark ska vara oförändrad.
<b>Målprecisering</b>	Om strandskyddsdispens ges måste det kompenseras någon annanstans i vår kommun.
<b>Mätmetod</b>	Bygglov med undantag för strandskyddsdispens.
<b>År 2022</b>	14 dispenser från strandskyddslagen gavs. 3 avslag.
<b>År 2021</b>	32 dispenser från strandskyddslagen gavs. 5 avslag.
<b>År 2020</b>	19 dispenser från strandskyddslagen gavs. 2 avslag.
<b>År 2019</b>	24 dispenser från strandskyddslagen gavs. 4 avslag.
<b>År 2018</b>	43 dispenser från strandskyddslagen gavs. 4 avslag.
<b>År 2017</b>	17 dispenser från strandskyddslagen gavs. 0 avslag.
<hr/>	
Källa: SBN:s protokoll.	

## Mål 2. Service

**Delmål 2.1** Handläggningstiden för bygglov ska vara kort.

**Målprecisering** Högst 8 veckors handläggningstid för bygglov

**Mätmetod** Egen mätning

**År 2022** 67 dagar

**År 2021** 57 dagar

**År 2020** 91 dagar

**År 2019** 60 dagar

**År 2018** 80 dagar

Källa: SBN:s verksamhetsberättelse

## Mål 3. Trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter

**Delmål 3.1** Utbudet av gång- och cykelvägar är bra, andel (%)

**Målprecisering** 60

**Mätmetod** Kolada: Medborgarundersökning, (ny indikator).

**År 2022** --

**År 2021** 53,5 (rött) på en skala 1-100 där 1 är sämst och 100 är bäst ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=132265>

## Mål 4. Kommunala gator och vägar

**Delmål 4.1** Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)

**Målprecisering** 55

**Mätmetod** Kolada: Medborgarundersökning, (ny indikator)

**År 2022** --

**År 2021** 46,9% (rött) på en skala 1-100 där 1 är sämst och 100 är bäst ●

Källa: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&report=132265>



Gång- och cykelväg längs primär länsväg väg 225 är viktigt för trafiksäkerheten. Bilden visar gång- och cykelväg längs väg 225 i Botkyrka kommun.

## Kultur- och fritidsnämnden, (KFN)

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet i vår kommun. Inom barn- och utbildningsnämnden är det många delar som det är lagkrav och så är det inte med kultur- och fritidsverksamheten. Därför anser vi att det är viktigt att denna nämnd finns, eftersom vi menar att risken är stor att verksamheten annars får mindre fokus, om barn- och utbildningsnämnden ska ta hand om detta också.

Inom kulturområdet ansvarar nämnden för:

- Biblioteksverksamhet
- Kulturbuss
- Konsthall
- Bild- och folkrörelsearkiv
- Bidrag till kulturföreningar- och idrottsföreningar samt till studieförbund
- Kulturarrangemang och kulturverksamhet för alla åldrar
- Kulturverksamhet för barn, ungdomar och vuxna med funktionsvariationer.

Inom fritidsområdet ansvarar nämnden för:

- Fritidsgårdsverksamhet
- Öppen barn- och ungdomsverksamhet
- Fritidsverksamhet för barn, ungdomar och vuxna med funktionsvariationer
- Simhall, anpassad för alla
- Utomhusbad
- Naturisbanor
- Anläggnings- och bokningsfrågor

Nämnden ansvarar också för:

- Ungdomsrådet
- Förenings- och frivillighetssamordning
- Lotteritillstånd
- Nattvandring
- Allmänna anslagstavlor

Vi vill framför allt satsa på fritidsnämndens verksamhet, eftersom satsningar på barn och ungdomar är högprioriterat. Vi anser också att om vår kommun aktivt medverkar till att göra barns och ungdomars fritid mer meningsfull, minskar skadegörelse, droger, ohälsa samt kriminalitet bland barn och ungdomar. På sikt är vi övertygade att satsningar på att ge barn och ungdomar möjligheter till en meningsfull och aktiv fritid också kommer att innebära besparingar för vår kommun genom mindre skadegörelse med mera. Även satsningar på samlingsplatser för de storstadsnära landsbygdernas ungdomar är viktiga där till exempel biblioteket i Sorunda och Stora Vika utvecklas till ett centrum för ungdomskultur med verksamheter som till exempelvis Internetcafé och Ungt företagforum.

Därför ser vi med oro att möjligheter till fritidsaktiviteter inte längre erbjuds likvärdigt i hela vår kommun. Fritidsgården "Vita Villan" i Sorunda har varit under renovering under en längre tid och är ofta stängd när det står att den ska ha öppet. Nu ska den vara öppen en kväll i veckan, men det är mycket mindre än vad man skulle önska och det är för sällan för att få igång en bra, regelbunden verksamhet. Skolan, föräldrar och Ung fritid vittnar om vilka negativa konsekvenser som flytten av högstadiet från Sunnerbyskolan till Vanstaskolan har haft. Ungdomarna i Sorunda har tappat kontakt med varandra och de gemenskaper på "hemmaplan" som fanns tidigare finns inte längre. Merparten av aktiviteterna som anordnas är centrerade till samhället Nynäshamn och i viss mån till samhället Ösmo. Vi vill arbeta för att möjligheter till fritidssysselsättningar ska erbjudas regelbundet och likvärdigt i *hela* vår kommun och inte att vissa kommundelar bara ska erbjudas tillfälliga punktinsatser. Om man ska främja bra fritidsaktiviteter, behöver man arbeta med att skapa vanor och kontinuitet. Det är oerhört positivt att lokalerna för idrott i Stora Vika äntligen har genomgått upprustningen och sedan 2019 kan användas för fritidsaktiviteter för barn, ungdomar och vuxna.

Vi vill se en rättvis fördelning i ekonomiskt stöd mellan idrotter som framförallt utövas av pojkar respektive flickor, så att ingen av dessa två grupper missgynnas i förhållande till den andra. Biblioteksverksamheten är mycket betydelsefull för alla åldrar och kultur i olika former ger både ökad livsglädje och livskvalitet. Det är viktigt att biblioteken satsar på nya medier och att man inte begränsar antalet lån av till exempel e-böcker, så att det påverkar lusten att läsa, som är en av de viktigaste faktorerna som finns för barns och ungdomars framgång i livet. Det är också viktigt att det finns skolbibliotek i skolorna. Folkbibliotek har ett annat utbud av böcker, vilket inte är särskilt anpassat för barns och ungdomars utbildning, vilket skolbiblioteken ska vara. Att erbjuda kultur i skolorna innebär att alla barn och ungdomar får del av den, vilket är mycket betydelsefullt. Det är också av största vikt att alla kommuninvånare får möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter och att dessa aktiviteter erbjuds på ett inkluderande sätt, så att till exempel äldre och personer med funktionsvariationer också kan delta.



Bildtext: Rullstolsgunga, foto Stockholms stad

## Mål för kultur- och fritidsnämnden

Mål 1. Goda möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter ska erbjudas alla kommuninvånare	
<b>Delmål 1.1</b>	Det ska finnas likvärdiga möjligheter i hela vår kommun till att kunna utöva fritidsintressen som till exempel kultur, sport, friluftsliv och föreningsliv.
<b>Målprecisering</b>	Fördelas jämt utifrån antalet invånare i de olika kommundelarna
<b>Mätmetod</b>	Fördelning av föreningsbidrag.
<b>År 2023</b>	Nytt mål. Tidigare mätning saknas.
<hr/>	
<b>Delmål 1.2</b>	Pojkar och flickor ska ha lika möjligheter till fritidsaktiviteter
<b>Målprecisering</b>	Bidragen till fritidsaktiviteter ska fördelas likvärdigt mellan aktiviteter som framför allt pojkar väljer och de aktiviteter som framför allt flickor väljer.
<b>Mätmetod</b>	Fördelning av föreningsbidrag.
<b>År 2023</b>	Nytt mål. Tidigare mätning saknas. (Skala 1-100 där 1 är det lägsta och 100 är det högsta)
<hr/>	
<b>Delmål 1.3</b>	Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	47%
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning. (Skala 1-100 där 1 är det lägsta och 100 är det högsta)
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	42,4% (gult) ● Riket: 62,0%
<hr/>	
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=170469</a> .	
<hr/>	
<b>Delmål 1.4</b>	Bra öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)
<b>Målprecisering</b>	75%
<b>Mätmetod</b>	Kolada: Medborgarundersökning. (Skala 1-100 där 1 är det lägsta och 100 är det högsta)
<b>År 2022</b>	--
<b>År 2021</b>	71,8% (gult) ● Riket: 80,8%
<hr/>	
Källa: <a href="https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=170469">https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16560&amp;report=170469</a>	

## Mål 2. Fritidsgårdarna ska erbjuda en attraktiv verksamhet för alla ungdomar i vår kommun

**Delmål 2.1** Fritidsgårdarna ska ha generösa öppettider i alla kommundelar.

**Målprecisering** Fritidsgårdarna ska ha likvärdiga öppettider, oavsett plats

**Mätmetod** Fritidsgårdarnas öppettider.

År 2022	Inga uppgifter finns
År 2021	Endast utomhusaktiviteter på grund av pandemin
År 2020	Endast utomhusaktiviteter på grund av pandemin
År 2019	Ösmo: 502 timmar, Sorunda: 0 timmar, Nynäshamn: 1 511 timmar
År 2018	Ösmo: 310 timmar, Sorunda: 0 timmar, Nynäshamn: 1 754 timmar *
År 2017	Ösmo: 380 timmar, Sorunda: 0 timmar, Nynäshamn: 1 548 timmar *
År 2016	Ösmo: 347 timmar, Sorunda: 0 timmar, Nynäshamn: 901 timmar *

Källa: Kultur- och fritidsnämndens, KFN:s verksamhetsberättelse.

**Delmål 2.2** Antalet besök på vår kommuns fritidsgårdar ska öka.

**Målprecisering** Minst 5,30 besök per invånare i åldern 13-19 år

**Mätmetod** Fritidsgårdarnas undersökning

År 2022	Inga uppgifter finns
År 2021	Ingen uppgift på grund av utomhusaktiviteter
År 2020	Ingen uppgift på grund av utomhusaktiviteter
År 2019	Ösmo: 5 245 besökare, Sorunda: 0 besökare, Nynäshamn: 9 052 besökare
År 2018	Ösmo: 2 558 besökare, Sorunda: 0 besökare, Nynäshamn: 10 240 besökare
År 2017	Ösmo: 2 586 besökare, Sorunda: 0 besökare, Nynäshamn: 8 001 besökare
År 2016	Ösmo: 3 432 besökare, Sorunda: 0 besökare, Nynäshamn: 9 669 besökare

Källa: Kultur- och fritidsnämndens, KFN:s verksamhetsberättelse.



Bildtext: Stora Vika kalkbrott är under sommaren ett populärt mål för badgäster. Dock är det fortfarande privat.

## Budget 2024 och ekonomisk plan 2025 - 2027

Vårt budgetförslag med planeringsförutsättningar och resursfördelning presenteras här:

	2024	2025	2026	2027
<b>Intäkter</b>				
<b>Summa intäkter</b>	<b>2 008</b>	<b>2 124</b>	<b>2 222</b>	<b>2 312</b>
(inkl avräkning och fastighetsavgift)				
<b>Kostnader</b>				
Kommunstyrelsen	223	228	236	240
Barn- och utbildningsnämnden	694	731	759	791
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	197	211	220	227
Socialnämnden	677	706	739	776
Samhällsbyggnadsnämnden	76	76	80	84
Kultur- och fritidsnämnden	62	61	62	63
<b>Summa kostnader</b>	<b>1 928</b>	<b>2 013</b>	<b>2 095</b>	<b>2 181</b>
<b>Finansiella poster</b>				
Finansförvaltningen	75	83	76	78
Budgeterat resultat	4	28	45	47
Ofördelade medel	0	0	6	6
<b>Summa kommun</b>	<b>2 008</b>	<b>2 124</b>	<b>2 222</b>	<b>2 312</b>

# Kommunfullmäktiges beslutssatser

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Fastställande av skattesatsen för år 2024 till 19:85 kronor.
2. Kommunövergripande mål och nämndmål enligt Sorundanet Nynäshamns kommunpartis förslag till Mål och budget 2024 och ekonomisk plan för 2025-27 för Nynäshamns kommun fastställs. Resultat- och balansräkning fastställs med ett budgeterat resultat 2024 på 4 mnkr.
3. Fastställa taxa för Nynäshamns kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2024 (VA-taxa) i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen. Taxan börjar gälla den 1 januari 2024.
4. Anta undantaget från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt i enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut, bilaga 2 till tjänsteskrivelsen.
5. Fastställa förslaget till Taxa för plan- och bygglovsverksamheten och geografisk information från och med 1 januari 2024 i enlighet med bilaga 3 till tjänsteskrivelsen. Taxan börjar gälla den 1 januari 2024.
6. Fastställa Taxor och avgifter för biblioteken i Nynäshamns kommun i enlighet med bilaga 4 till tjänsteskrivelsen. Taxor och avgifter börjar gälla den 1 januari 2024.
7. Fastställa Taxor och avgifter för simhallen i Nynäshamns kommun i enlighet med bilaga 5 till tjänsteskrivelsen. Taxor och avgifter börjar gälla den 1 januari 2024.
8. Fastställa Taxor och avgifter för idrottshallar och anläggningar i Nynäshamns kommun i enlighet med bilaga 6 till tjänsteskrivelsen. Taxor och avgifter börjar gälla den 1 januari 2024.
9. Anta Barn- och utbildningsnämndens förslag om ändring av Kulturskolans terminsavgift i enlighet med Barn- och utbildningsnämndens beslut, bilaga 7 till tjänsteskrivelsen. Förändringen gäller från och med den 1 januari 2024.
10. Anta Socialnämndens förslag till beslut om ändring av avgifter inom beställaravdelningen och IFO i enlighet med Socialnämndens beslut, bilaga 8 till tjänsteutlåtandet.
11. Återremittera föreslagen lokalförsörjningsplan för att planen ska omfatta hela kommunen, det vill säga även Sorunda (och Stora Vika) och Ösmo samt att planen ska beskriva befolkningsutvecklingen på kommundelsnivå, se bilaga 1 i Mål och budgetförslag för 2024 från Sorundanet Nynäshamns kommunparti.
12. Fördela särskilda uppdrag i enlighet med avsnitt i Sorundanet Nynäshamns kommunpartis Mål och budgetförslag 2024-2027.
13. Kommunstyrelsen får utnyttja sin delegation att under 2024 nyupplåna, det vill säga öka vår kommuns skulder med 500 mnkr, varav högst 150 mnkr får avse utlåning till företag inom koncernen Nynäshamns kommun.
14. Kommunstyrelsen får utnyttja sin delegation att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under 2024.



15. Såsom egen skuld ingå borgen för Nynäshamnsbostäder AB:s låneförpliktelser under 2024 upp till ett totalt högsta lånebelopp om 500 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
16. Kommunstyrelsen får utnyttja sin delegation att under 2024 teckna borgen för lån som aktiebolag, i vilka vår kommun äger minst hälften av aktierna, och kommunalförbund, i vilka vår kommun är medlem samt helägda dotterbolag till dessa aktiebolag och kommunalförbund upptar, inom en total borgensram på 500 mnkr. Borgen gäller såsom för egen skuld jämte därpå löpande ränta och kostnader.
17. Bemyndigande för kommunstyrelsen att under 2024 disponera 2,0 mnkr av vår kommuns eget kapital för oförutsedda händelser.
18. Fastställa budgeten för revisionsverksamheten enligt fullmäktiges presidiums förslag till 1,7 mnkr, vilket är inarbetat i budgetförslaget.
19. Fastställa den nominella räntesatsen för beräkning av kapitalkostnaderna 2024 till 2,5%.
20. Till de i kommunfullmäktige representerade politiska partierna utgår partistöd enligt följande grunder:
  - Grundstöd: 45 000 kr/år per parti
  - Mandatstöd: 22 000 kr/år per mandat i kommunfullmäktigePartistöd utbetalas årligen i förskott och utbetalas senast den 25:e dagen i januari månad, om det inte finns skäl att senarelägga utbetalningen. Med tanke på vår kommuns ekonomiska läge, anser vi att det är rimligt att spara även på partistödet och föreslår därför en sänkning av partistödet, både när det gäller grundstöd och mandatstöd.
21. Fastställa Mål och budget för år 2024 samt ekonomisk plan för åren 2025-2027 enligt Sorundanet Nynäshamns kommunpartis förslag för Nynäshamns kommun.
22. Nämnder och styrelse uppdras att senast till respektive sammanträde i februari 2024 upprätta internbudgetar för år 2024 inom beviljade anslag.



# **Sorundanet Nynäshamns kommunparti**



Solnedgång Fituna Vårdberg 10 juni 2023

## **Bilaga 1 - Befolkningsutveckling**

All planering i vår kommun ska utgå från befolkningsutvecklingen eftersom verksamheterna i huvudsak är inriktade på människor; barnomsorg, skola, äldreomsorg, familje- och individomsorg samt omsorg om dem med funktionsvariation. För att kunna bedöma hur stora behoven är och var behoven uppstår gör vi fyra "betraktelser":

1. Befolkningsutvecklingen i vår kommuns olika delar (sida 2)
2. Befolkningsutvecklingen 2022 i vår kommun (sida 3)
3. Historisk befolkningsutveckling på drygt 1% (sida 4)
4. Befolkningsprognos 2015 - 2050 (sida 5)

Den sammanvägda bedömningen av dessa bedömningar resulterar i vårt mål om 1,1% årlig befolkningstillväxt.



**Sorundanet Nynäshamns  
kommunparti**

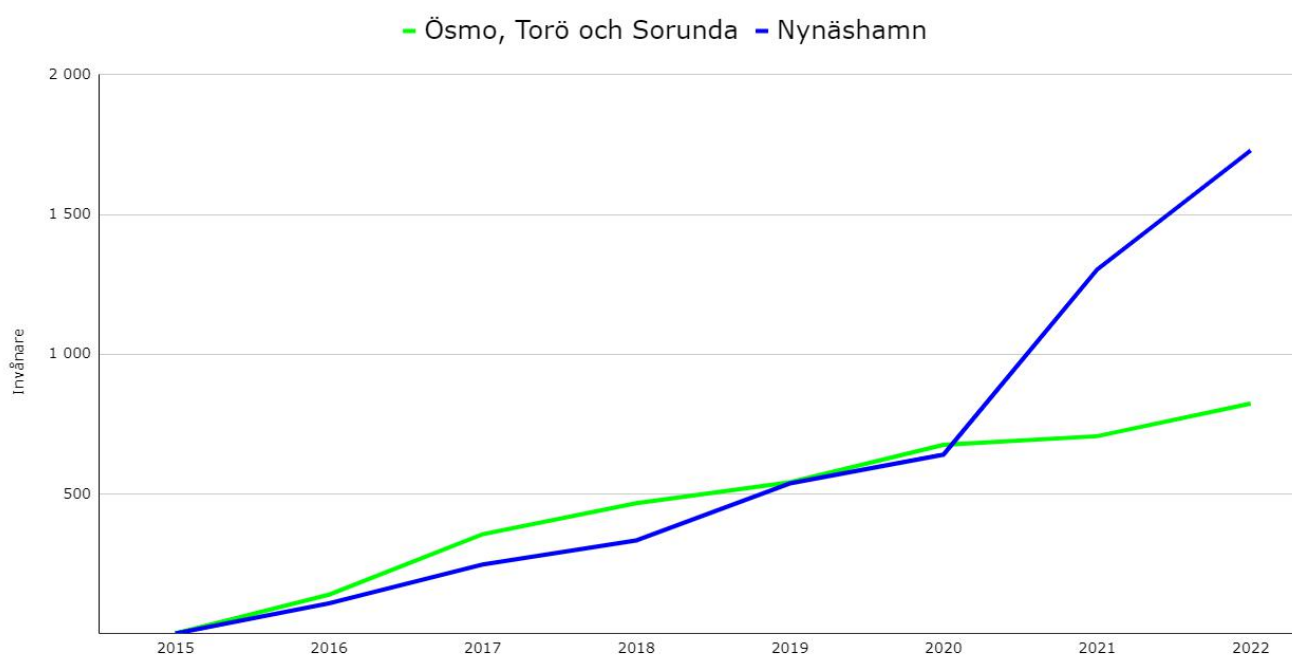
Västerby byväg 1  
137 94 NORRA SORUNDA  
Tel 0708-92 17 50  
[www.sorundanet.se](http://www.sorundanet.se)



## 1- Befolkningsutvecklingen i vår kommuns olika delar

Befolkningsutvecklingen skiljer sig åt mellan kommundelarna Ösmo, Torö, Sorunda och samhället Nynäshamn. För att kunna planera var den kommunala service behövs i framtiden måste befolkningsutvecklingen i de olika kommundelarna studeras var för sig som till exempel i tabellen nedan.

Kommundel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2016-22
Ösmo	66	75	39	75	55	-36	98	372
Torö	6	22	7	1	17	11	- 5	59
Sorunda	67	119	65	- 1	62	56	24	392
Nynäshamn	108	139	86	204	103	663	426	1 729
Summa	247	355	197	279	237	694	543	2 552



I diagrammet ovan, kan vi konstatera att den ackumulerade befolkningsutvecklingen de senaste åren fram till 2020 har varit större på landsbygden (grönt) än i orten Nynäshamn (blått). Vi bedömer att denna utveckling fortsätter med anledning av ökningen av distansarbete som skedde i samband med pandemin. Utifrån detta vill vi bygga ut den kommunala servicen i alla kommundelar baserat på den historiska folkökningen och den prognostiserade folkökningen.

År 2021 skedde dock en stor inflyttning till orten Nynäshamn med anledning av att bostadsprojektet "Fyren" färdigställdes med ca 460 lägenheter. Vi saknar information om demografin hos de som valt att flytta till "Fyren" varför det är svårt att bedöma vilken typ av kommunal service som dessa kommer att efterfråga.

## 2 - Befolkningsutvecklingen 2022 i hela vår kommun

Under 2022 ökade befolkningen i vår kommun från 29 495 invånare till 30 043 vilket är en ökning med 548 invånare, det vill säga 1.9%. Under året har det fötts 269 personer medan 279 har avlidit. Det innebär att "födelseöverskottet" är -10 personer. Totala flyttnettot var 539 invånare. I dessa siffror ingår en "justeringspost" på 19 invånare.<sup>1</sup>

Den huvudsakliga inflyttningen sker från Stockholms län och utlandet. Vår kommun har ett stort negativt flyttnetto till övriga län.<sup>2,3</sup> Detta kan tolkas som att en viktig flyttström sker från vårt län till vår kommun för att sedan flytta till ett annat län; en stegvis flytt bort från Stockholmsregionen.

Flyttningar 2022 <sup>4</sup>	Totalt	Egna länet	Övriga Sverige	Utlandet	Justeringar <sup>5</sup>
Inflyttning	2 408	1 712	438	258	
Utflyttning	1 869	1 238	552	79	
<b>Flyttnetto</b>	<b>539</b>	<b>474</b>	<b>-114</b>	<b>179</b>	<b>19</b>

Vår samlade bedömning är att det är mycket viktigt för vår kommun att behålla de nya invånare som väljer att flytta till vår kommun. De nya invånarna kommer främst från övriga länet, eftersom vi inte klarar av att växa naturligt på grund av den åldrande befolkningen.

<sup>1</sup> Händelser (födda, döda, flyttningar) som skett före den 1 januari 2020, men som har rapporterats efter 1 februari 2020, påverkar folkmängden men är inte redovisade som händelser under januari-december 2020. Denna del av folkköningen redovisas istället som en justeringspost).

<sup>2</sup> Skillnaden mellan totalt antal invånare i distriktet och totalt antal invånare i vår kommun hänförs från folkbokföringen. Från 2016 är vi folkbokförda på kommun och lägenhet. Före dess var man folkbokförd på församling och lägenhet. Om man inte är folkbokförd på en fysisk lägenhet kan man numera inte veta i vilket distrikt en person tillhör. Dessa personer kan bara redovisas på kommunnivå. Per den 31 december var det 58 personer i Nynäshamn. Det är en minskning från 74 personer 31 december 2017. Vilka är inte folkbokförda på fysiska lägenheter? Det kan exempelvis vara en person som har lämnat en bostad utan att anmäla flytten.

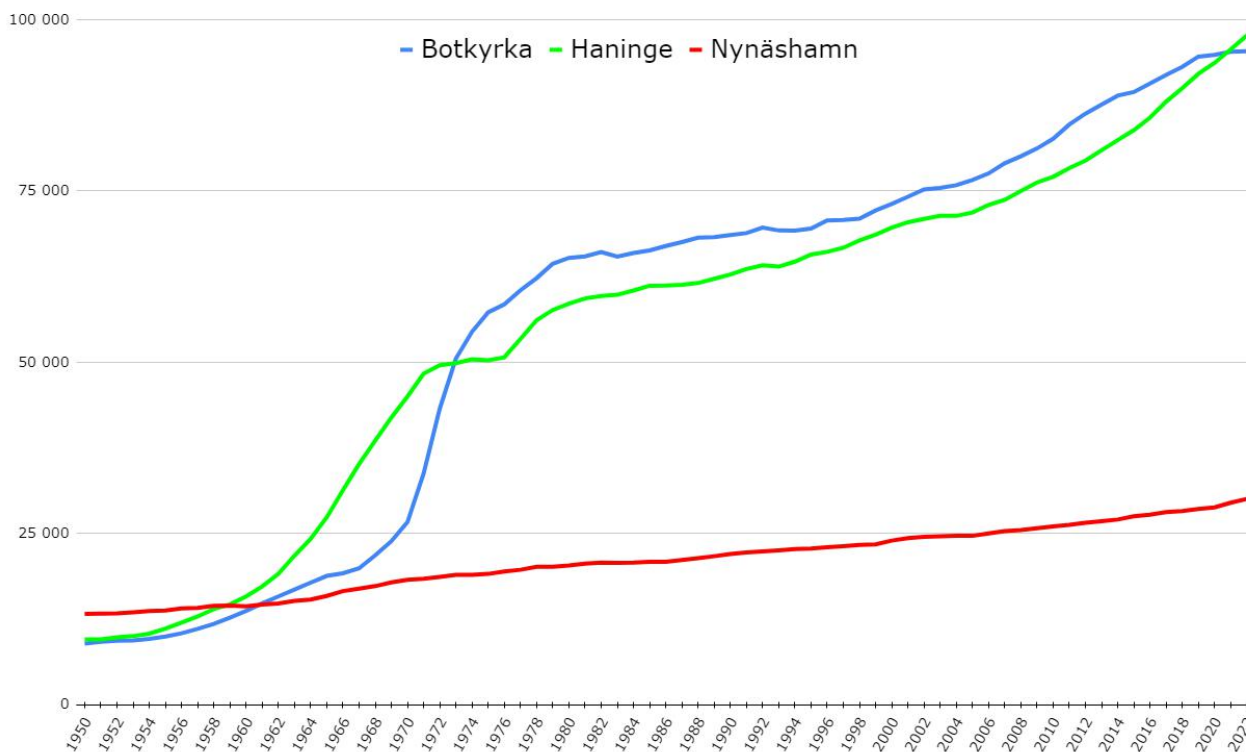
<sup>3</sup> <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/hela-rsstatistik--kommun-lan-och-riket/folkmangd-i-riket-lan-och-kommuner-31-december-2019-och-befolkningsforandringar-2019/>

<sup>4</sup> <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/olkmangd-och-befolkningsforandringar---helarsstatistik/folkmangd-i-riket-lan-och-kommuner-31-december-2022-och-befolkningsforandringar-2022/>

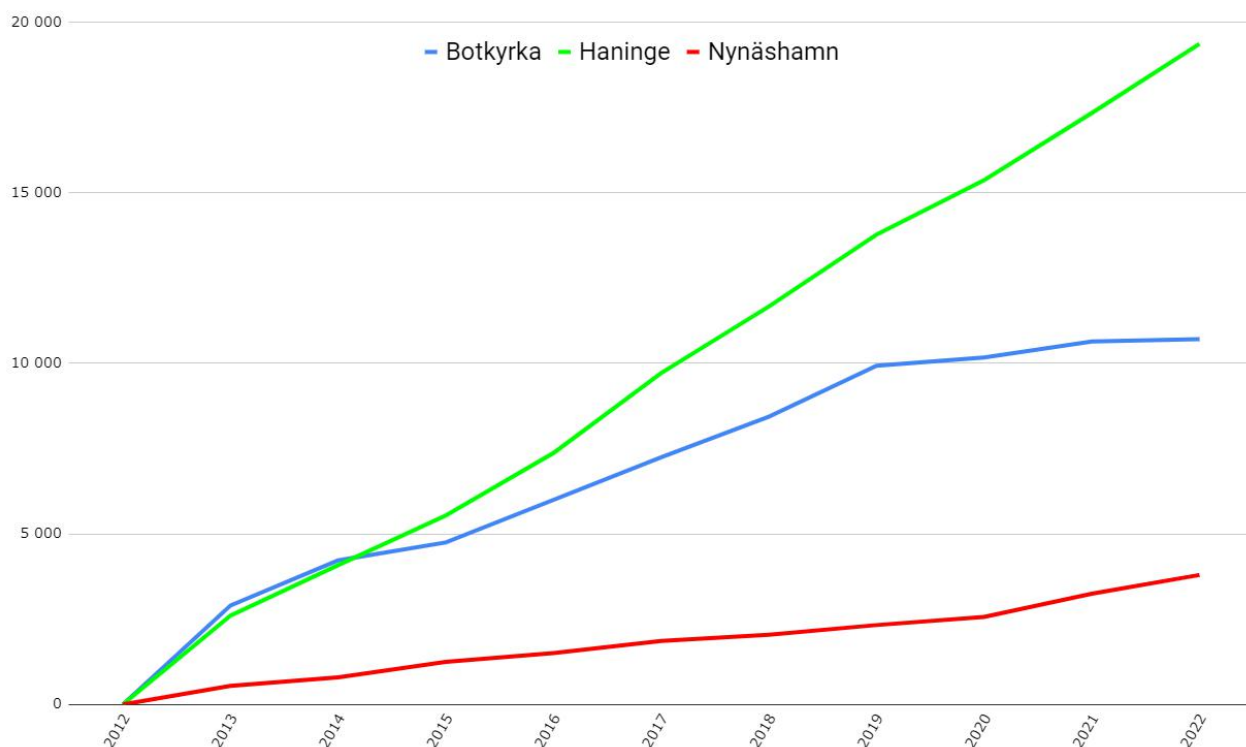
<sup>5</sup> Händelser (födda, döda, flyttningar) som skett före den 1 januari 2022, men som har rapporterats efter 1 februari 2022, påverkar folkmängden men är inte redovisade som händelser under januari-december 2022. Denna del av folkköningen redovisas istället som en justeringspost).

### 3 - Historisk befolkningsutveckling på drygt 1%

Vår kommun har sedan 1950 haft en blygsam folkökning jämfört med grannkommunerna Botkyrka och Haninge. Både Botkyrka och Haninge hade färre kommuninvånare 1950 än vår kommun. Dessutom har en avmattning skett de senaste åren med undantag för 2021 och 2022 vilket har sin förklaring i inflyttning i ett stort byggnadsprojekt.



**Folkökning 1950-2022** - Från 1950 till 2022 har den årliga procentuella ökningen varit cirka 1,1% för vår kommun.

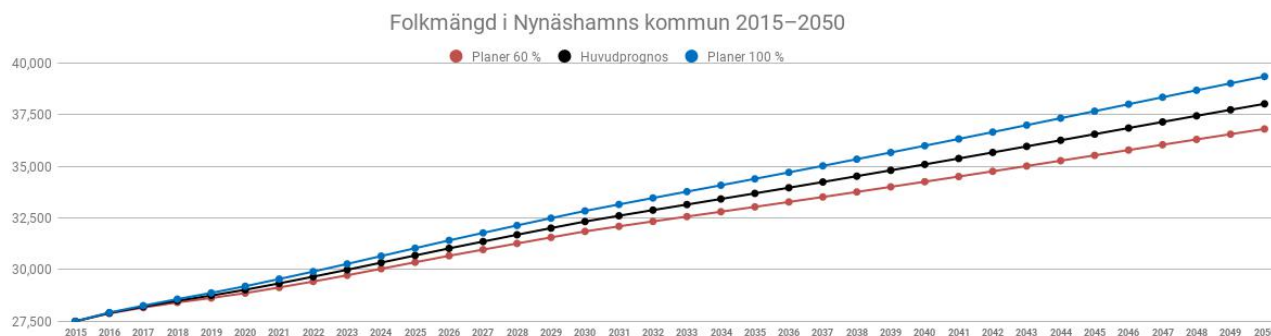


#### Folkökning 2012 - 2022 Ackumulerad

Från 2012 till 2020 har den årliga procentuella ökningen varit ca 1,0% för vår kommun. De stora ökningarna 2021 och 2022 innebär att ökningen sammantaget blir knappt 1,2% 2012-2022.

## 4 - Befolkningsprognos 2015 - 2050

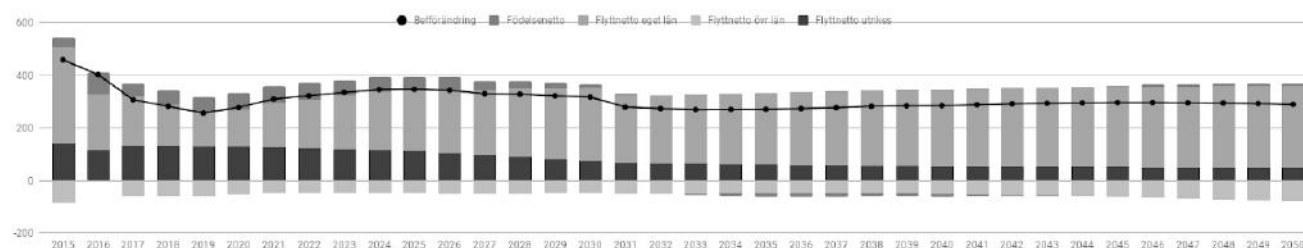
Regional Utvecklingsplan För Stockholmsregionen, RUFSS, innehåller bland annat befolkningsprognoser för samtliga kommuner i vårt län.<sup>6</sup> Prognosen för vår kommun för 2015 - 2050 visas i diagram nedan.



Alternativ	Genomförda byggplaner	Invånare 2050
Huvudalternativ	80%	38 019
Alternativ 1	100%	39 340
Alternativ 2	60%	36 803

### Befolkningsförändring 2015 - 2050

Den årliga befolkningsförändringen från 2015 till 2050 varierar mellan 256 och 459 invånare per år vilket innebär en genomsnittlig ökning med 305 invånare per år, se diagram nedan.



### Vår prognos ansluter till RUFSS 2050

Vi vill se en varsam utveckling av hela vår kommun, vilken är viktig för en fortsatt positiv utveckling. Vi ansluter oss därför till den prognos som finns i RUFSS 2050, det vill säga en årlig folkökning om cirka 1,1%.

### Källor

SCB, Folkmängd i riket, län och kommuner 31 december 2022 och befolkningsförändringar 2022; <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-och-befolkningsforandringar---helarsstatistik/folkmangd-i-riket-lan-och-kommuner-31-december-2022-och-befolkningsforandringar-2022/>

<sup>6</sup> <http://rufs.se/sokresultat/?query=nyn%C3%A4shamn#take=10&skip=0>, 22 februari 2017, 22 februari 2017  
Sammanställning Nynäshamns kommun 2016-2050.xlsx

<http://rufs.episerverhosting.com/globalassets/f.-demografiska-prognoser/demografiska-prognoser/lans--och-kommunprognoser/2016-2050/sammanstallning-nynashamns-kommun-2016-2050.xlsx>